

В соответствии с СУОС бакалавриата по направлению подготовки 45.03.01 **Филология** направленность «**Украинский язык и литература**» и Типовым положением о вузе оценка качества освоения обучающимися основных образовательных программ включает текущий контроль успеваемости, промежуточную и итоговую государственную аттестацию обучающихся.

Итоговая государственная аттестация выпускников ОПОП бакалавриата является обязательной и осуществляется после освоения образовательной программы в полном объеме и предполагает защиту выпускной квалификационной (бакалаврской) работы и государственного экзамена.

ЧАСТЬ 1. ВЫПУСКНАЯ КВАЛИФИКАЦИОННАЯ РАБОТА обучающихся в высших учебных заведениях является неотъемлемой частью учебного процесса. Согласно Положению об организации учебного процесса в высших учебных заведениях ВКР выполняется с целью формирования навыков самостоятельного изучения научной проблемы, закрепления, углубления и совершенствования знаний обучающихся. Подготовка магистерской работы – заключительный этап научно-исследовательской работы обучающегося-филолога. Этот вид научно-исследовательской деятельности является важнейшим звеном в повышении уровня профессиональной подготовки обучающихся. Полученные результаты исследования могут стать отправной точкой для продолжения научных проектов, а также будут служить материалом для выступления на внутри- и межвузовских научных конференциях. В результате подготовки, защиты квалификационной работы обучающийся должен:

знать, понимать и решать профессиональные задачи в области научно-исследовательской и производственной деятельности в соответствии с профилем подготовки;

уметь использовать современные методы филологических исследований для решения профессиональных задач; самостоятельно обрабатывать, интерпретировать и представлять результаты научно-исследовательской и производственной деятельности по установленным формам;

владеть приемами осмысления базовой и факультативной филологической информации для решения научно-исследовательских и производственных задач в сфере профессиональной деятельности.

ВКР – итоговая квалификационная работа, дающая возможность определить уровень усвоения обучающимся теоретических знаний и практической подготовки, способность к самостоятельной работе по выбранной специальности на первичных должностях согласно обобщенному объекту деятельности. Это один из видов индивидуальной работы обучающегося, оригинальное, законченное научное исследование по специальности «Филология», которое содержит совокупность результатов, положений, предлагаемых для публичной защиты. Тематика ВКР актуальна и составлена в соответствии с научными направлениями исследований выпускающих кафедр.

ВКР выполняется в соответствии с направлениями научных и прикладных исследований и должна засвидетельствовать: уровень профессиональной подготовки выпускника; умение применять полученные в вузе знания для решения сложных научно-практических задач; сознательное усвоение знаний и их систематизацию; наличие у обучающегося навыков научной работы; способность критически и креативно мыслить, умение аргументировать свои взгляды.

Руководителем ВКР назначается преподаватель, имеющий ученую степень доктора или кандидата наук, ученое звание профессора или доцента. Работа выполняется на основе углубленного изучения специальной отечественной и зарубежной литературы, передового опыта по выбранной проблеме, а также результатов собственных исследований реального объекта с целью решения определенных научных и прикладных задач в сфере будущей профессиональной деятельности, ее защита предполагает использование мультимедийной и компьютерной техники.

Работа должна содержать результаты собственных теоретических и прикладных исследований.

Цель выполнения ВКР – определение уровня подготовленности обучающегося к решению комплекса научных и прикладных задач в соответствии с обобщенным объектом деятельности на основе применения системы теоретических знаний и практических навыков, полученных в процессе обучения.

Научными сотрудниками факультета славянской филологии и журналистики КФУ им. В. И. Вернадского разработаны методические рекомендации по выполнению и оформлению научных работ в соответствии с требованиями и стандартами.

Защита ВКР проводится в соответствии с графиком учебного процесса, запланирована на июнь текущего года.

Перечень компетенций, которые должны быть сформированы у обучающихся в результате написания ВКР

ПК-1 способен применять полученные знания в области теории и истории основного изучаемого языка (языков) и литературы (литератур), теории коммуникации, филологического анализа и интерпретации текста в собственной научно-исследовательской деятельности;

ПК-2 способен проводить под научным руководством локальные исследования на основе существующих методик в конкретной узкой области филологического знания с формулировкой аргументированных умозаключений и выводов;

ПК-3 владеет навыками подготовки научных обзоров, аннотаций, составления рефератов и библиографий по тематике проводимых исследований, приемами библиографического описания; знает основные библиографические источники и поисковые системы;

ПК-4 владеет навыками участия в научных дискуссиях, выступления с сообщениями и докладами, устного, письменного и виртуального (размещение в информационных сетях) представления материалов собственных исследований

ПК-10 владеет навыками работы в профессиональных коллективах, деятельности по организационному и документационному обеспечению управления коллективами и организациями с использованием специализированных программных продуктов и систем электронного документооборота

ПК-12 владеет навыками участия в разработке и реализации различного типа проектов в образовательных, научных и культурно-просветительских организациях, в социально-педагогической, гуманитарно-организационной, книгоиздательской, массмедийной, коммуникативной и экскурсионной сферах.

Самостоятельное научное исследование бакалавра филологии, избравшего лингвистическую специализацию, предполагает определение уровня сформированности следующего ряда необходимых профессиональных навыков и компетенций. Бакалавр филологии (языковед) должен:

- обнаруживать знание основных разделов науки об украинском языке, речевой коммуникации и тексте;

- уметь корректно оперировать основными теоретико-лингвистическими и коммуникатологическими терминами и понятиями

- владеть основными навыками лингвистического и коммуникатологического анализа художественного и нехудожественного текста;

- иметь вводные представления о лингвистических источниках, разных сферах коммуникации и типах текста;

- соотносить конкретные лингвистические и коммуникатологические знания с соответствующими разделами истории культуры, гражданской отечественной и мировой истории, социологии, психологии и других гуманитарных наук;

- уметь доказательно, с опорой на предшествующую научную традицию, отстаивать собственную точку зрения относительно избранного предмета специального исследовательского рассмотрения.

ВКР по языкознанию представляет собой самостоятельное научное и научно-реферативное исследование, раскрывающее определенную руководителем тему в области языкознания, теории и практики речевой коммуникации, теории текста, которая имеет известную традицию осмысления в современных гуманитарных науках.

Самостоятельное научное исследование бакалавра филологии, избравшего литературоведческую специализацию, предполагает определение уровня сформированности следующего ряда необходимых профессиональных навыков и компетенций. Бакалавр филологии (литературовед) должен:

- обнаруживать знание основных разделов истории украинской литературы и литературной критики;
- уметь корректно оперировать основными теоретико-литературными терминами и понятиями, принятыми в современной филологической науке;
- владеть первичными навыками литературоведческого анализа художественного, публицистического, литературно-критического, научного текста;
- владеть основами библиографической грамотности;
- иметь вводные представления о литературоведческом источниковедении и литературоведческой текстологии;
- соотносить конкретные историко-литературные знания с соответствующими разделами истории культуры, истории искусств, истории журналистики и др.;
- уметь доказательно, с опорой на предшествующую научную традицию, отстаивать собственную точку зрения относительно избранного предмета специального исследовательского рассмотрения.

ВКР по литературоведению представляет собой самостоятельное научное и научно-реферативное исследование, раскрывающее определенную руководителем историко-литературную, литературно-критическую и/или теоретико-литературную тему, имеющей известную традицию осмысления в современных гуманитарных науках.

Информация о наличии критериев оценки знаний и умений обучающихся

ВКР оценивается в ходе публичной защиты, во время которой выявляются:

- соответствие работы заявленной теме, актуальность, новизна, теоретическая и практическая значимость исследования;
- глубина проникновения в проблему и адекватность используемых методов исследования (косвенные показатели – объем списка используемой литературы (не менее 80 источников) и количество единиц фактического материала в зависимости от исследуемой проблемы);
- правильность цитирования (наличие кавычек при точном цитировании и ссылок на автора цитируемых или реферативно излагаемых положений);
- новизна и значимость выводов, четкая структура, ясное изложение, убедительные примеры, хорошее качество оформления работы;
- умение правильно отвечать на поставленные вопросы и отстаивать выработанную научную позицию.

ВКР должна быть выполнена в соответствии с нормами научного стиля.

Недостатками работы признаются: поверхностное знакомство с научной литературой, неадекватные оценки существующих в лингвистике концепций, бедность фактического материала, погрешности при его истолковании, стилистические, пунктуационные, фактические и орфографические ошибки, недочеты в техническом оформлении работы и т. п.

Фонд оценочных средств для государственной итоговой аттестации

Критерии	Показатели	Шкала оценивания		
		Оценка по национальной шкале	Сумма баллов	Оценка ECTS
1. Полнота раскрытия заявленной темы	- тема работы соответствует проблематике направления; - исследование	отлично	90-100	A

	удовлетворяет требованиям актуальности и новизны; - в работе продемонстрировано знание теоретических основ языкознания и (или) литературоведения; - обучающийся проявил глубокое знание и понимание теоретических вопросов, связанных с заявленной темой; - в работе правильно определены объект и предмет исследования; - демонстрируется умение выявлять основные дискуссионные положения по теме и обосновывать свою точку зрения на предмет исследования; - содержание работы показывает, что поставленные цели достигнуты, конкретные задачи получили полное и аргументированное решение; - в работе получены значимые результаты и сделаны убедительные выводы; - отсутствуют элементы плагиата			
2. Умение обучающегося осуществлять лингвистический анализ языкового и литературоведческого материала	- отбор и обработка исследуемого материала осуществляется с использованием современных методов и технологий; - анализ фактического материала осуществляется с применением адекватных методик исследования; - в работе рассмотрен достаточный объем материала, позволяющий сделать аргументированные выводы по заявленной теме; - в работе отсутствуют фактические ошибки			
3. Структура работы и стиль изложения	- структура работы отражает логику изложения процесса			

	исследования; - в работе ставятся цели и перечисляются конкретные задачи исследования, обсуждаются различные точки зрения и подходы к решению поставленной проблемы, делаются аргументированные выводы по всем главам работы; - в заключении обобщается весь ход исследования, излагаются основные результаты проведенного анализа и подчеркивается их теоретическая значимость; - в приложении приводится учебно-методический материал, свидетельствующий о практической значимости исследования			
4. Оформление работы	- оформление работы соответствует изложенным выше требованиям; - список использованной литературы составлен в соответствии с ГОСТом и насчитывает число источников, достаточное для раскрытия темы исследования; имеется литература на иностранных языках; - работа не содержит орфографических ошибок опечаток и других технических погрешностей; - язык и стиль изложения соответствует нормам украинского языка; - демонстрируется умение пользоваться научным стилем речи			
1. Полнота раскрытия заявленной темы	- содержание работы соответствует изложенным выше требованиям, предъявляемым к работе с оценкой "отлично"	хорошо	82-89	В
2. Умение обучающегося осуществлять	- анализ конкретного материала в работе проведен с незначительными			

лингвистический анализ языкового и литературоведческого материала	отступлениями от требований, предъявляемых к работе с оценкой "отлично"			
3. Структура работы и стиль изложения	- структура работы в основном соответствует изложенным требованиям; выводы и/или заключение работы достаточно полно отражают результаты исследования; - в приложении приводится учебно-методический материал, свидетельствующий о практической значимости исследования			
4. Оформление работы	- оформление работы в основном соответствует изложенным требованиям; - работа содержит ряд ошибок или опечаток, есть другие технические погрешности			
1. Полнота раскрытия заявленной темы	- содержание работы соответствует изложенным выше требованиям, предъявляемым к работе с оценкой "отлично", но в работе выводы изложены непоследовательно	хорошо	74-81	С
2. Умение обучающегося осуществлять лингвистический анализ языкового и литературоведческого материала	- анализ конкретного материала в работе проведен с отступлениями от требований, предъявляемых к работе с оценкой "отлично"			
3. Структура работы и стиль изложения	- структура работы в основном соответствует изложенным требованиям; выводы и/или заключение работы не очень полно отражают результаты исследования; - в приложении приводится учебно-методический материал, свидетельствующий о практической значимости исследования			
4. Оформление работы	- оформление работы в основном соответствует изложенным требованиям; - работа содержит ряд ошибок			

	или опечаток, есть другие технические погрешности			
1. Полнота раскрытия заявленной темы	- содержание работы не соответствует одному или нескольким требованиям, предъявляемым к работе с оценкой "хорошо"; - обучающийся на защите не проявил достаточного знания и понимания теоретических проблем, связанных с темой исследования	удовлетвори- тельно	64-73	D
2. Умение обучающегося осуществлять лингвистический анализ языкового и литературоведческого материала	- анализ материала проведен поверхностно, без использования обоснованного и адекватного метода интерпретации фактов; - исследуемый материал недостаточно полно представлен в работе, что не позволяет сделать мотивированные выводы по заявленной теме; - в работе допущен ряд фактических ошибок			
3. Структура работы и стиль изложения	- работа построена со значительными отступлениями от требований к изложению хода исследования; - отсутствуют выводы по главам, заключение не отражает теоретической значимости результатов исследования; - список использованной литературы содержит недостаточное число источников; нет литературы на иностранных языках			
4. Оформление работы	- оформление работы в целом соответствует изложенным выше требованиям; - в работе много ошибок, опечаток, технических недостатков; - список использованной литературы оформлен с нарушением требований ГОСТа; - язык не соответствует нормам украинского научного стиля речи			

1. Полнота раскрытия заявленной темы	- содержание работы не соответствует нескольким требованиям, предъявляемым к работе с оценкой "хорошо"; - обучающийся на защите не проявил знания и понимания теоретических проблем, связанных с темой исследования	удовлетвори- тельно	60-63	Е
2. Умение обучающегося осуществлять лингвистический анализ языкового и литературоведческого материала	- анализ материала проведен поверхностно, без использования обоснованного и адекватного метода интерпретации фактов; - исследуемый материал недостаточно полно представлен в работе, что не позволяет сделать мотивированные выводы по заявленной теме; - в работе допущен ряд фактических ошибок			
3. Структура работы и стиль изложения	- работа построена со значительными отступлениями от требований к изложению хода исследования; - отсутствуют выводы по главам, заключение не отражает теоретической значимости результатов исследования; - список использованной литературы содержит недостаточное число источников; нет литературы на иностранных языках			
4. Оформление работы	- оформление работы в целом соответствует изложенным выше требованиям; - в работе много ошибок, опечаток, технических недостатков; - список использованной литературы оформлен с нарушением требований ГОСТа; - язык не соответствует нормам украинского научного стиля речи			

1. Полнота раскрытия заявленной темы	- содержание работы не соответствует требованиям, предъявляемым к работам с оценкой "удовлетворительно"; - в работе установлены части, написанные иным лицом; - работа выполнена не самостоятельно, - обучающийся на защите не может обосновать результаты представленного исследования	неудовлетворительно	35-59	FX
2. Умение обучающегося осуществлять лингвистический анализ языкового и литературоведческого материала	- отбор и анализ материала носит фрагментарный, произвольный и неполный характер; - в работе много фактических ошибок; - исследуемый материал недостаточен для раскрытия заявленной темы			
3. Структура работы и стиль изложения	- структура работы нарушает требования к изложению хода исследования; - выводы отсутствуют или не отражают теоретические положения, обсуждаемые в соответствующих главах работы; - список используемой литературы не отражает проблематики, связанной с темой исследования			
4. Оформление работы	- оформление работы не соответствует предъявляемым требованиям; - в работе много ошибок, опечаток, технических недостатков; - список используемой литературы оформлен с нарушением требований ГОСТа; - язык не соответствует нормам украинского научного стиля речи.			
1. Полнота раскрытия заявленной темы	- работа не соответствует ни одному из критериев или работа не предоставлена на кафедру за 30 дней до итоговой аттестации	неудовлетворительно	1-34	F
2. Умение обучающегося осуществлять лингвистический анализ языкового и				

литературоведческого материала				
3. Структура работы и стиль изложения				
4. Оформление работы				

ЧАСТЬ 2. ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКЗАМЕН по основному украинскому языку и литературе с методикой преподавания является не только ответственным моментом проверки теоретических знаний и практических навыков по украинскому языку, но и важным, завершающим этапом в подготовке специалиста.

Рекомендованная программа составлена с учетом тех требований, которые должны быть предъявлены обучающемуся на государственном экзамене, чтобы выявить, насколько разносторонни и глубоки его знания по всему циклу лингвистических и литературоведческих дисциплин, а также методика преподавания филологических дисциплин.

Синтезирующим курсом всего лингвистического блока является «Современный украинский язык». Поэтому на государственном экзамене прежде всего следует выявить как теоретические знания, так и практические навыки по данному предмету. Вопросы по современному украинскому языку и анализ фактического языкового материала являются обязательными элементами государственного экзамена.

В программу включены основные темы по истории украинского литературного языка, фонетике и фонологии, лексикологии, словообразованию, морфологии, синтаксису современного украинского языка, по методике преподавания украинского языка в школе.

При составлении экзаменационных билетов в первый вопрос включался материал по современному украинскому языку или по истории украинского литературного языка.

На государственном экзамене обучающийся должен проявить знание не только обязательной учебной литературы, но и знакомство с научными отечественными трудами, монографиями, статьями и т. д.

Предложение для анализа – это совокупность разных типов разбора: фонетического, словообразовательного, по составу, морфологического и синтаксического. При анализе предложения проверяются орфографические и пунктуационные навыки. Для разбора рекомендуется текст, который состоит из одного простого или сложного предложения объемом в 25-40 слов.

Программа для госэкзамена по украинской литературе составлена так, чтобы выявить качество знаний обучающегося по всему курсу истории украинской литературы и методике применения этих знаний в практике школьного преподавания.

В программу включены основные темы по истории украинской литературы от «Слова о полку Игореве» до наших дней. Она предусматривает также проверку теоретических представлений выпускников (от тропов до литературных направлений).

Центральным курсом истории литературы является украинская литература XIX века. Поэтому на госэкзамене основное внимание акцентируется на этом курсе. За ним по степени важности идет украинская литература XX века со всем ее социально-историческим своеобразием. Вопросы по этим курсам и выявление фактических знаний обучающихся является обязательным элементом государственного экзамена.

При составлении экзаменационных билетов в второй пункт включены вопросы по истории литературы.

Ответ обучающегося должен содержать знание фактического литературного материала и, прежде всего, художественных текстов; знание историко-литературного контекста; владение методом целостного анализа произведения; владение теоретическим инструментарием анализа.

На госэкзамене обучающийся должен проявить знание не только обязательной учебной литературы, но и знакомство с научными отечественными трудами, монографиями, статьями и т. д.

Рекомендованная программа методике преподавания украинского языка и литературы составлена с учетом тех требований, которые должны быть предъявлены обучающемуся на государственном экзамене, чтобы выявить, насколько разносторонни и глубоки его знания по всему циклу методических дисциплин.

При составлении экзаменационных билетов в третий пункт включены вопросы по методике преподавания украинского языка либо методике преподавания литературы в школе.

Перечень основных компетенций, формирование которых проверяется на государственном экзамене

ПК-1 способен применять полученные знания в области теории и истории основного изучаемого языка (языков) и литературы (литератур), теории коммуникации, филологического анализа и интерпретации текста в собственной научно-исследовательской деятельности;

ПК-2 способен проводить под научным руководством локальные исследования на основе существующих методик в конкретной узкой области филологического знания с формулировкой аргументированных умозаключений и выводов;

ПК-3 владеет навыками подготовки научных обзоров, аннотаций, составления рефератов и библиографий по тематике проводимых исследований, приемами библиографического описания; знает основные библиографические источники и поисковые системы;

ПК-4 владеет навыками участия в научных дискуссиях, выступления с сообщениями и докладами, устного, письменного и виртуального (размещение в информационных сетях) представления материалов собственных исследований

ПК-10 владеет навыками работы в профессиональных коллективах, деятельности по организационному и документационному обеспечению управления коллективами и организациями с использованием специализированных программных продуктов и систем электронного документооборота

ПК-12 владеет навыками участия в разработке и реализации различного типа проектов в образовательных, научных и культурно-просветительских организациях, в социально-педагогической, гуманитарно-организационной, книгоиздательской, массмедийной, коммуникативной и экскурсионной сферах.

Основные требования к устному ответу обучающегося

Обучающемуся следует составить сжатый план-конспект ответа. Не нужно записывать ответ полностью, поскольку, детальная запись ответов на все вопросы экзаменационного билета, во-первых, часто не позволяет выпускнику уложиться в рамки времени, отведенного для подготовки, и, во-вторых, не дает возможности обучающемуся свободно оперировать материалом во время ответа, поскольку привязывает его к написанному тексту.

Устный ответ обучающегося должен представлять собой четкий, последовательный рассказ на тему, сформулированную в вопросе экзаменационного билета. Обязательными требованиями к ответу на вопросы являются исчерпанность и конкретность.

Более исчерпывающий ответ на вопросы билетов позволит дать использование обучающимся знаний, полученных при изучении дисциплин специализации. Особое внимание следует уделить вопросам, которые в современной лингвистике, литературоведении и методике преподавания филологических дисциплин остаются дискуссионными. Обучающийся должен также самостоятельно аргументировать изложенные им теоретические положения, иллюстрируя их достаточным количеством примеров, сочетая теоретические знания с материалом соответствующих разделов школьного курса языка.

В случае необходимости экзаменатор и члены экзаменационной комиссии могут не ограничиваться ответом обучающегося на вопросы билета и анализом предложения и проверяют глубину и качество знаний выпускника путем дополнительных вопросов.

Ответы обучающегося на все вопросы (как основные, так и дополнительные) должны произноситься четким литературным языком. Культура устной речи – показатель общего уровня образованности и специальной подготовки обучающихся-филологов. Поэтому языковое

оформление ответа должно быть безупречным. Обучающемуся следует позаботиться о последовательности изложения материала, точности, выразительности, придерживаться норм литературного языка. Практика свидетельствует, что типичными ошибками, которые допускают обучающиеся при устном ответе на вопросы, являются следующие: орфоэпические (неправильное ударение в словах), лексические (неправильное или неточное употребление слов, терминов), грамматические (ошибочное употребление падежных окончаний, неправильное согласование и управление) и другие.

Положительная оценка выставляется за такой ответ, в котором обучающийся проявил знания всего программного материала, вынесенного на государственный экзамен, и умение на его основе самостоятельно анализировать лингвистические и литературные факты и явления.

Принимается во внимание также орфографическая, пунктуационная и стилистическая грамотность обучающегося.

Образец билета

Билет №

1. Взаимодействие звуков в речевом потоке. Комбинаторные и позиционные модификации гласных и согласных фонем.
2. Украинская драматургия к. XX – н. XXI века.
3. Типы и структура уроков по украинскому языку.
4. Практическое задание.

Постройте линейную и пространственную схемы предложения, сделайте его полный синтаксический разбор. Сделайте соответствующий разбор обозначенных слов. Охарактеризуйте лексику данного предложения: по составу (активная, пассивная), по происхождению (исконная, заимствованная); назовите слова, употребленные в переносном значении; определите, к каким словам в предложении возможны синонимы, антонимы, омонимы, паронимы.

Цифрами в тексте обозначены слова для разбора:

1. Фонетический разбор.
2. Морфемный и словообразовательный разбор.
3. Морфологический разбор.

Поки на світі³ є горе й тумани – буду увесь мов роз'ятрена² рана, поки планета не знищить¹ стронцій – буде для мене³ не радісне сонце (Т. Мельничук).

ВОПРОСЫ К ГОСУДАРСТВЕННОМУ ЭКЗАМЕНУ

Вопросы по украинскому языку

1. Сучасна українська літературна мова як предмет наукового вивчення, її основні ознаки. Місце української мови серед інших слов'янських мов.
2. Фонетика як наука про звуковому будову мови. Місце фонетики серед інших лінгвістичних дисциплін. Фонетика і фонологія як два аспекти однієї лінгвістичної дисципліни.
3. Склад українських голосних фонем, їх характеристика.
4. Класифікація приголосних фонем, їх характеристика в головному вияві.
5. Взаємодія звуків у мовному потоці. Комбінаторні й позиційні модифікації голосних і приголосних: акомодация, асиміляція, дисиміляція, спрощення в групах приголосних.
6. Склад як найменша вимовна одиниця. Складотворчі властивості звуків. Типи складів. Правила поділу на склади.
7. Поняття чергування, його види: живі (фонетичні) та історичні чергування. Найдавніші історичні чергування голосних і приголосних фонем, їх наслідки в сучасній українській мові.
8. Поняття орфоєпії. Орфоєпічні норми і їх суспільне значення. Орфоєпічні норми в системі українського вокалізму, консонантизму, акцентуації. Фонетична транскрипція.

9. Графіка української мови. Український алфавіт. Співвідношення між буквами українського алфавіту і фонемами української літературної мови.

10. Орфографія української мови. Співвідношення орфографії з графікою і орфоепією. Принципи українського правопису.

11. Лексикологія як розділ мовознавства. Зв'язки лексикології з іншими розділами науки про мову. Слово, як основна одиниця мови, його основні ознаки та функції. Поняття лексеми.

12. Значення слова. Типи лексичних значень слова: за відношенням до предмета (пряме та переносне), за ступенем семантичної мотивованості (немотивоване та мотивоване), за відношенням до контексту (вільне та зв'язане). Тлумачні словники української мови.

13. Прості та складні слова. Способи творення переносних значень: метафоричний і метонімічний перенос. Продуктивні моделі і стилістичні функції метафори та метонімії.

14. Омонімія в сучасній українській мові. Проблема розмежування омонімії та полісемії. Типи омонімів: етимологічні, словотвірні, семантичні; неповні омоніми (омофони, омографи, омоформи). Джерела лексичної омонімії. Міжмовні омоніми. Словник міжмовних омонімів. Стилiстичні функції омонімів. Пароніми в українській мові і проблема правильного слововживання. Словник паронімів.

15. Синоніми, їх роль і місце в лексико-семантичній системі. Типи синонімів: однокореневі та різнокореневі; загальномовні й контекстуальні; абсолютні синоніми й квазісиноніми. Структура синонімічного ряду, домінанта ряду. Джерела синонімії. Стилiстичні функції синонімів. Словники синонімів.

16. Антонімія в українській мові. Типи антонімів: за структурою (однокореневі та різнокореневі), за семантичною сутністю протилежності (градуальні, або контрарні, комплементарні, векторні, координатні), за стилістичним вживанням (загальномовні та контекстуальні). Стилiстичні функції антонімів.

17. Лексика української мови за походженням: успадкована (корінна) та запозичена. Етимологічні словники, словники іноземних слів.

18. Лексика обмеженого вживання. Діалектизми в художній літературі й розмовній мові. Жаргонізми, вульгаризми, арготизми, їх стилістичне використання.

19. Активний і пасивний склад української лексики. Застарілі слова: історизми, архаїзми. Стилiстичні можливості застарілих слів. Неологізми, їх різновиди: словотвірні, запозичені, утворені в результаті семантичного розвитку слів, індивідуально-авторські. Стилiстичні функції неологізмів.

20. Стилiстична диференціація лексики: міжстильова і стилістично забарвлена, її стилістичні функції.

21. Фразеологія української мови. Спільні та відмінні риси слова й фразеологізму. Семантика, структура та лексичний склад фразеологізмів. Прислів'я та приказки. Крилаті слова. Словники фразеологізмів і крилатих слів.

22. Лексикографія як розділ мовознавства. Типи словників. Розвиток української лексикографії.

23. Морфеміка як рівень мовної системи та як розділ мовознавства. Зв'язок морфеміки зі словотвором і морфологією. Морфема як знакова одиниця мови. Морфема і слово. Морф і морфема. Аломорфи і варіанти морфем.

24. Кореневі й афіксні морфеми, функціональні відмінності між ними. Вільні і зв'язані корені. Типи афіксальних морфем: префікс, суфікс, постфікс, інтерфікс, конфікс, закінчення. Морфемні словники.

25. Поняття про основу слова. Непохідна й похідна основи. Формотворча основа. Основні зміни в морфемній будові слова: спрощення, перерозклад, ускладнення, дифузія, декореляція.

26. Словотвір як особлива підсистема мови і як розділ мовознавства. Зв'язок словотвору з морфемікою, лексикологією, морфологією, синтаксисом. Твірна основа і словотвірний формант. Словотвірний тип. Словотвірні значення. Словотвірна мотивація.

27. Способи словотворення в сучасній українській літературній мові: морфологічні (афіксальний, основоскладання, аббревіація) і неморфологічні (морфолого-синтаксичний, лексико-синтаксичний і лексико-семантичний).

28. Морфологія як розділ мовознавства. Основні граматичні поняття: граматичне значення, граматична форма, граматична категорія. Способи вираження граматичних значень слова в сучасній українській літературній мові.

29. Питання про частини мови та їх класифікацію. Взаємопереходи в системі частин мови.

30. Іменник як частина мови. Лексико-граматичні розряди іменників: власні та загальні назви, істоти й неістоти, конкретні, абстрактні, збірні, іменники з речовинним значенням. Граматичні категорії іменника.

31. Принципи розподілу іменників за відмінками й групами. Характеристика парадигм іменників I, II, III та IV відмін.

32. Прикметник як частина мови. Специфіка граматичних категорій прикметників. Лексико-граматичні розряди прикметників: якісні, відносні, присвійні. Проміжні розряди прикметників. Ступені порівняння як форми якісних прикметників.

33. Поняття про числівник як про частину мови. Розряди числівників за значенням і граматичними ознаками. Кількісні числівники: власне кількісні, збірні, дробові, неозначено-кількісні. Питання про порядкові числівники. Відмінювання різних розрядів числівників. Наголос числівників. Групи числівників за будовою.

34. Займенник як частина мови. Співвідношення займенників з іншими частинами мови – іменниками, прикметниками, числівниками. Лексико-граматичні розряди займенників. Граматичні категорії займенників. Відмінювання займенників.

35. Значення й граматичні ознаки дієслова. Морфологічні категорії дієслова: категорія виду, стану, перехідності/неперехідності, способу, часу, особи. I та II дієвідміни дієслів. Безособові дієслова.

36. Дієприкметник як форма дієслова. Активні й пасивні дієприкметники, їх творення і вживання в українській мові. Безособові дієслівні форми на -но, -то, їх вживання. Дієприслівник як форма дієслова, творення дієприслівників.

37. Загальна характеристика прислівника як частини мови. Лексико-граматичні розряди прислівників: означальні, обставинні. Ступені порівняння прислівників. Творення прислівників.

38. Загальна характеристика прийменника як службової частини мови. Походження прийменників та їх морфологічний склад. Вживання прийменників з формами непрямих відмінків.

39. Загальне поняття про сполучник. Морфологічний склад сполучників. Сполучники сурядні й підрядні.

40. Загальне поняття про частки. Функціонально-семантична класифікація часток: фразові (смислові, модальні, емоційно-експресивні), словотворчі та формотворчі.

41. Предмет і завдання синтаксису. Зв'язок синтаксису з різними розділами лінгвістики та іншими науками. Основні поняття синтаксису: синтаксичні одиниці, синтаксичні відношення, синтаксичні зв'язки.

42. Поняття про словосполучення. Критерії виділення словосполучень. Словосполучення і сполучення слів. Словосполучення і слово, словосполучення і речення. Види словосполучень за ступенем злиття компонентів і за будовою. Морфологічні типи словосполучень.

43. Поняття про речення. Основні ознаки речення. Типи простих речень. Еквіваленти речення, їх різновиди. Розділові знаки при еквівалентах речення.

44. Поняття про члени речення, способи їх вираження. Головні члени двоскладного речення, їх типи за складом, способи морфологічного вираження.

45. Другорядні члени речення, їх типи і способи морфологічного вираження.

46. Поняття про односкладні речення. Класифікація односкладних речень.

47. Поняття про ускладнене просте речення. Однорідні члени речення, узагальнювальні слова при них. Пунктуація в реченнях з однорідними членами. Відокремлені члени речення, їх види. Пунктуація в реченнях з відокремленими членами.

48. Поняття про складне речення. Засоби зв'язку між частинами складного речення. Основні типи складних речень.

49. Поняття про складносурядні речення. Класифікація складносурядних речень. Пунктуація в складносурядних реченнях.

50. Поняття про складнопідрядні речення. Основні засоби організації складнопідрядних речень. Принципи класифікації складнопідрядних речень. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях.

51. Поняття про складне безсполучникове речення. Засоби зв'язку предикативних одиниць в складних безсполучникових реченнях. Класифікація складних безсполучникових речень. Розділові знаки в складних безсполучникових реченнях.

52. Пунктуація. Принципи української пунктуації. Система розділових знаків, їх функції.

53. Виникнення й розвиток письма й літературної мови слов'ян. Дві азбуки: кирилиця й глаголиця.

54. I, II, III палаталізації задньоязикових, їх наслідки в сучасній українській літературній мові.

55. Предмет, завдання курсу історії української літературної мови, його зв'язок з іншими гуманітарними науками. Місце Івана Котляревського й Тараса Шевченка в історії української літературної мови.

56. Сучасна українська літературна мова як основа стилістики. Стилiстика мови i стилістика мовлення. Основні поняття стилістики.

57. Функціональні стилі та їх різновиди.

58. Культура мови як самостійна лінгвістична дисципліна. Мовна норма – категоріальне поняття культури мовлення. Типологія мовних норм.

59. Комунікативні якості мови.

60. Орфоепічна правильність мови. Граматична правильність мови. Засоби милозвучності української мови.

Вопросы по украинской литературе

1. Українська народна пісня, її тематичне і жанрове багатство, особливості поезики, вплив на літературний процес.

2. Українські народна дума як зразок героїчного епосу. Тематика і проблематика, художні засоби виразності.

3. Біблія як літературна пам'ятка. Біблійні образи й мотиви в українській літературі.

4. «Слово о полку Ігоревім» – видатна пам'ятка давньоруської літератури. Історія знаходження пам'ятки, близькість сюжетної основи твору до літописної, патріотичний пафос, особливості композиції, стилю, жанру, значення в розвитку української літератури.

5. Українська полемічна література. Життя і творчість Мелетія Смотрицького.

6. Життя і творчість Івана Вишенського. Патріотичні, гуманістичні, тираноборчі мотиви його послань, особливості їх мови і стилю.

7. Українська поезія епохи бароко. Латиномовна поезія.

8. Поетична й байкарська спадщина Г. С. Сковороди. Провідні мотиви і образи.

9. І. П. Котляревський – перший класик нової української літератури. Значення творчості. Жанрові і стильові особливості.

10. Г. Ф. Квітка-Основ'яненко – перший прозаїк нової української літератури. Риси індивідуального стилю Г. Квітки-прозаїка.

11. Драматургія Г. Ф. Квітки-Основ'яненка.

12. Літературна діяльність Євгена Гребінки. Жанрове різноманіття творчої спадщини.

13. Творчість Левка Боровиковського. Тематика балад, використання народнопісенних мотивів та романтичних засобів. Байкарська спадщина.

14. Творчість Віктора Забіли та Михайла Петренка і її зв'язок з музикою.

15. Творчий шлях Т. Г. Шевченка. Загальна характеристика етапів творчості.

16. Широта і різноманітність (ідейно-тематична та жанрова) спадщини Т. Г. Шевченка.

17. Драматургія Т. Шевченка. Романтична трагедія “Никита Гайдай” та соціально-побутова драма “Назар Стодоля”. Традиції і новаторство Т. Шевченка у цьому жанрі.

18. Творчість Пантелеймона Куліша. Особливості поетичної творчості. Роман П. Куліша «Чорна рада» та його роль у розвитку української прози.

19. «Народні оповідання» Марка Вовчка. Новий підхід письменниці до розкриття селянської тематики. Манера оповіді. Зв'язок збірки «Народні оповідання» з фольклором.
20. Творчість Степана Руданського. Фольклорна основа балад і інтимної поезії. Співомовки С. Руданського: тематика, художні особливості, засоби комізму.
21. Байкарська спадщина Л. Глібова. Продовження української байкарської традиції. Ліризація мотивів світової байки у творчості Л. Глібова, особливості поетики байок. Поезія Л. Глібова.
22. «Українські оповідання» О. Стороженка. Обробки фольклорних гумористичних мотивів. Тематика і проблематика, образна система, особливості композиції оповідань О. Стороженка.
23. Жанрова специфіка, проблематика, художні особливості прози Ю. Федьковича. Поетичний доробок «буковинського кобзаря».
24. Гумор і сатира у творчості І. С. Нечуя-Левицького. Повість «Кайдашева сім'я». Комічні ситуації, пластичні характери, засоби гумору; «сміх крізь сльози». Комізм циклу оповідань про бабу Параску і бабу Палажку.
25. Роман Панаса Мирного «Хіба ревуть волі, як ясла повні?». Історія написання. Образна система.
26. Драматургія Марка Кропивницького. Жанрове розмаїття п'єс.
27. Творча спадщина Михайла Старицького та його роль у розвитку українського театру і драматургії.
28. Внесок Івана Карпенка-Карого у розвиток української реалістичної драми. Жанр соціальної комедії в драматургії І. Карпенка-Карого.
29. Творчий шлях Б.Грінченка. Оповідання і повісті автора. Поетична творчість, її мотиви й образи.
30. Багатство тем і сюжетів, розмаїття жанрових форм у доробку І. Франка.
31. Інтимна лірика І. Я. Франка. Збірка «Зів'яле листя». Обставини її появи. Композиція. Основні мотиви. Образ ліричного героя. Глибокий психологізм, ліризм висловлення почуттів. Жанрова різноманітність.
32. Поеми І. Я. Франка. Їх основні групи: сатиричні, соціально-побутові, історичні, філософські і поеми-казки.
33. Драматургія І. Я. Франка. Тематика і проблематика.
34. Крим у житті і творчості Лесі Українки.
35. Поеми Лесі Українки. Особливості творчої манери авторки.
36. Драматичне спадщина Лесі Українки. Інтелектуальний пафос, філософська глибина художнього світобачення в драматичних творах
37. Природа символізму в драматургії О. Олеся.
38. Імпресіонізм в українській літературі і новелістика М. Коцюбинського. Особливості поетики твору М. Коцюбинського «Intermezzo».
39. М. Коцюбинський і Крим. Кримська тематика в новелістиці письменника.
40. Творчість О. Кобилянської. Образи жінок-інтелігенток у творах О. Кобилянської.
41. Жанрово-стильові особливості новелістики В. Стефаника. Тематичні обрії новелістики.
42. Мала проза В. Винниченка. Художньо-експресивна манера оповідань прозаїка
43. Драматургія В. Винниченка. Філософська глибина творів, звернення до загостреного сюжету, драматичних колізій у стосунках між неординарними характерами,
44. Жанрово-стильові особливості творчості М. Хвильового.
45. Мотиви лірики В. Сосюри.
46. Поетичний світ Павла Тичини. Особливості ранньої лірики автора.
47. Драматургія М. Куліша. Експресіоністська виражальність драм.
48. Історичні драми І. Кочерги.
49. О. Довженко – кінорежисер і драматург. Проза О. Довженка.
50. Остап Вишня – майстер сатири і гумору. Жанр «усмішки» у творчості автора.
51. Празька поетична школа. Її найвизначніші представники. Провідна тематика творчості.
52. Поетичний епос Ліни Костенко.

53. Особливості стилю І. Драча.
54. Необарокова («хімерна») проза в українській літературі II половини XX століття.
55. Проблеми періодизації і класифікації української літератури к. XX – п. XXI століття.
56. Сильові орієнтири української поезії 80-х рр. XX століття.
57. Карнавальна поезія. Творчість літгурту Бу-Ба-Бу.
58. Особливості творчої манери письменників київсько-житомирської прозової школи. Неомодернізм у сучасній українській літературі.
59. Постмодернізм у сучасній українській літературі. Галицько-станіславська прозаїчна школа. Найвизначніші представники, особливості поетики творів.
60. Українська драматургія к. XX – п. XXI століття. Новаторство в тематиці й виражальних засобах.

Вопросы по методике преподавания украинского языка

1. Предмет і завдання методики викладання української мови, структура і зміст дисципліни. Зв'язок методики викладання української мови із суміжними дисциплінами.
2. Психологічні та дидактичні основи навчання української мови. Типологія уроків мови.
3. Особливості викладання української мови в школі з російською мовою навчання.
4. Загальна характеристика методів і прийомів навчання.
5. Метод зв'язного викладу вчителя і метод бесіди на уроках мови.
6. Використання методу спостереження й аналізу мовних явищ.
7. Метод роботи з підручником і метод вправ.
8. Метод проблемного навчання української мови.
9. Структура й методика уроку вивчення нового матеріалу.
10. Урок формування вмінь і навичок (закріплення).
11. Урок узагальнення й систематизації вивченого.
12. Види диктантів. Методика проведення та перевірки диктантів. Робота над помилками.
13. Методика проведення уроків навчального й контрольного переказу. Робота над помилками.
14. Види творів. Методика роботи над твором та перевірки творів. Робота над помилками.
15. Факультативні заняття з української мови.

Вопросы по методике преподавания украинской литературы

1. Предмет і завдання методики викладання літератури в середній школі, структура і зміст дисципліни.
2. Мета і завдання вивчення літератури в середній школі.
3. Урок як основна форма навчально-виховного процесу. Проблема типологічної класифікації уроків з літератури.
4. Спілкування на уроках літератури.
5. Форми, методи і методичні прийоми викладання літератури в середній школі.
6. Суть та особливості календарного планування.
7. Вивчення біографії письменника.
8. Основні етапи роботи над художнім твором.
9. Підготовка учнів до сприйняття творів. Значення вступних занять.
10. Методика вивчення лірики.
11. Методика вивчення драматичних творів.
12. Методика вивчення епічного твору.
13. Особливості вивчення теми «Література рідного краю».
14. Міжпредметні зв'язки на уроках літератури.
15. Методика проведення уроку позакласного читання.

КРИТЕРИИ ОЦЕНИВАНИЯ ОТВЕТА ОБУЧАЮЩЕГОСЯ НА ГОСУДАРСТВЕННОМ ЭКЗАМЕНЕ

БЛОК 1. Современный украинский язык, история украинской литературы, методика преподавания (теоретические вопросы) – по 25 баллов

25 баллов ставится, если обучающийся

- в полной мере усвоил теоретические знания;
- обнаружил всестороннее и глубокое знание учебно-программных вопросов;
- при подготовке использовал основную и дополнительную литературу;
- овладел терминологическим аппаратом дисциплины;
- использовал разнообразные методические приемы при анализе фактического материала;
- построил ответ логично, в соответствии с нормами литературного языка.

24 балла ставится, если обучающийся

- в полной мере усвоил теоретические знания;
- обнаружил глубокое знание учебно-программных вопросов, но при этом допустил одну-две несущественные ошибки;
- при подготовке использовал основную и дополнительную литературу;
- овладел терминологическим аппаратом дисциплины;
- использовал разнообразные методические приемы при анализе фактического материала;
- построил ответ логично, в соответствии с нормами литературного языка.

В полном объеме ответил на уточняющие вопросы.

23 балла ставится, если обучающийся

- в полной мере усвоил теоретические знания;
- обнаружил глубокое знание учебно-программных вопросов, но при этом допустил одну-две несущественные ошибки;
- при подготовке использовал основную и дополнительную литературу;
- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, но допустил неточности при комментировании терминов;
- использовал разнообразные методические приемы при анализе фактического материала;
- построил ответ логично, в соответствии с нормами литературного языка.

В полном объеме ответил на уточняющие вопросы.

22 балла ставится, если обучающийся

- усвоил теоретические знания;
- обнаружил глубокое знание учебно-программных вопросов, но при этом допустил две-три несущественные ошибки;
- при подготовке использовал основную и дополнительную литературу;
- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, однако не смог проиллюстрировать отдельные термины;
- использовал разнообразные методические приемы при анализе фактического материала;
- построил ответ логично, но допустил стилистические погрешности.

Не в полном объеме ответил на уточняющие вопросы.

21 балл ставится, если обучающийся

- усвоил теоретические знания;
- обнаружил знание учебно-программных вопросов, но при этом допустил три несущественные и одну существенную ошибки;

- при подготовке использовал основную и дополнительную литературу;
- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, но допустил неточности при комментировании терминов;
- использовал разнообразные методические приемы при анализе фактического материала;
- построил ответ логично, в соответствии с нормами литературного языка.

Не в полном объеме ответил на уточняющие вопросы.

20 баллов ставится, если обучающийся

- усвоил теоретические знания;
- обнаружил знание учебно-программных вопросов, но при этом допустил три несущественные и две существенные ошибки;
- при подготовке использовал только основную литературу;
- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, однако допустил неточности при определении терминов;
- использовал разнообразные методические приемы при анализе фактического материала;
- продемонстрировал умение анализировать и интерпретировать эмпирический материал, но при этом не использовал оригинальные примеры;
- построил ответ логично, но допустил стилистические погрешности.

Не в полном объеме ответил на уточняющие вопросы.

19 баллов ставится, если обучающийся

- усвоил теоретические знания;
- обнаружил неполное знание учебно-программных вопросов, допустил две-три несущественные и две существенные ошибки;
- при подготовке использовал только основную литературу;
- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, но допустил неточности при комментировании терминов;
- продемонстрировал умение анализировать и интерпретировать эмпирический материал, но при этом не использовал оригинальные примеры;
- построил ответ логично, но допустил стилистические погрешности.

Не в полном объеме ответил на уточняющие вопросы.

18 баллов ставится, если обучающийся

- усвоил теоретические знания;
- обнаружил неполное знание учебно-программных вопросов, допустил две существенные ошибки;
- при подготовке использовал только основную литературу;
- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, однако не смог проиллюстрировать предложенные термины;
- продемонстрировал умение анализировать и интерпретировать эмпирический материал, но при этом не использовал оригинальные примеры;
- построил ответ логично, но допустил стилистические погрешности.

Не в полном объеме ответил на уточняющие и дополнительные вопросы.

17 баллов ставится, если обучающийся

- усвоил теоретические знания;
- обнаружил неполное знание учебно-программных вопросов, допустил три существенных ошибки;
- при подготовке использовал только основную литературу;
- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, однако не смог проиллюстрировать предложенные термины;
- продемонстрировал умение анализировать и интерпретировать эмпирический материал, но при

этом не использовал оригинальные примеры;

- построил ответ логично, но допустил стилистические погрешности.

Не в полном объеме ответил на уточняющие и дополнительные вопросы.

16 баллов ставится, если обучающийся

- усвоил теоретические знания;

- обнаружил не в полной мере знание учебно-программных вопросов, при этом допустил четыре существенные ошибки;

- при подготовке использовал только основную литературу;

- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, однако не смог проиллюстрировать предложенные термины;

- продемонстрировал умение анализировать и интерпретировать эмпирический материал, но при этом не использовал оригинальные примеры;

- построил ответ логично, но допустил стилистические погрешности.

Не в полном объеме ответил на уточняющие и дополнительные вопросы.

15 баллов ставится, если обучающийся

- в основном усвоил теоретические знания;

- обнаружил не в полной мере знание учебно-программных вопросов, при этом допустил пять существенных ошибок;

- при подготовке использовал мало источников из списка основной литературы;

- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, однако не смог проиллюстрировать предложенные термины;

- продемонстрировал умение анализировать и интерпретировать эмпирический материал, но при этом не использовал оригинальные примеры;

- построил ответ не вполне логично и допустил стилистические погрешности;

Не в полном объеме ответил на уточняющие и дополнительные вопросы.

14 баллов ставится, если обучающийся

- в основном усвоил теоретические знания;

- обнаружил не в полной мере знание учебно-программных вопросов, при этом допустил шесть существенных ошибок;

- при подготовке использовал мало источников из списка основной литературы;

- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, однако не смог проиллюстрировать предложенные термины;

- не усвоил в полной мере приемы анализа фактического материала;

- построил ответ не вполне логично и допустил стилистические погрешности;

- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

13 баллов ставится, если обучающийся

- в основном усвоил теоретические знания;

- обнаружил

не в полной мере знание учебно-программных вопросов, при этом допустил несколько несущественных и семь существенных ошибок;

- при подготовке использовал мало источников из списка основной литературы;

- овладел терминологическим аппаратом дисциплины, однако не смог проиллюстрировать предложенные термины;

- не усвоил в полной мере приемы анализа фактического материала;

- построил ответ не вполне логично и допустил стилистические погрешности;

- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

2 баллов ставится, если обучающийся

- в основном усвоил теоретические знания;
- обнаружил не в полной мере знание учебно-программных вопросов, при этом допустил несколько несущественных и семь существенных ошибок;
- при подготовке использовал мало источников из списка основной литературы;
- не в полной мере овладел терминологическим аппаратом дисциплины: не смог проиллюстрировать предложенные термины;
- не усвоил в полной мере приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не вполне логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

11 баллов ставится, если обучающийся

- в основном усвоил теоретические знания;
- обнаружил не в полной мере знание учебно-программных вопросов, при этом допустил несколько несущественных и восемь существенных ошибок;
- при подготовке использовал мало источников из списка основной литературы;
- не в полной мере овладел терминологическим аппаратом дисциплины: не смог проиллюстрировать предложенные термины;
- не усвоил в полной мере приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не вполне логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

10 баллов ставится, если обучающийся

- в основном усвоил теоретические знания;
- обнаружил не в полной мере знание учебно-программных вопросов, при этом допустил несколько несущественных и девять существенных ошибок;
- при подготовке использовал мало источников из списка основной литературы;
- не в полной мере овладел терминологическим аппаратом дисциплины: не смог прокомментировать предложенные термины;
- не усвоил в полной мере приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не вполне логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

9 баллов ставится, если обучающийся

- в основном усвоил теоретические знания;
- обнаружил не в полной мере знание учебно-программных вопросов, при этом допустил несколько несущественных и десять существенных ошибок;
- при подготовке использовал мало источников из списка основной литературы;
- не в полной мере овладел терминологическим аппаратом дисциплины: не смог прокомментировать предложенные термины;
- не усвоил в полной мере приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не вполне логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

8 баллов ставится, если обучающийся

- не продемонстрировал качественной подготовки (теоретические знания поверхностны, работа с эмпирическим материалом не системна);
- при подготовке использовал мало источников из списка основной литературы;
- не в полной мере овладел терминологическим аппаратом дисциплины: не смог прокомментировать предложенные термины;
- не усвоил в полной мере приемы анализа фактического материала;

- построил ответ не вполне логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

7 баллов ставится, если обучающийся

- не продемонстрировал качественной подготовки (теоретические знания поверхностны);
- при подготовке использовал мало источников из списка основной литературы;
- не в полной мере овладел терминологическим аппаратом дисциплины: не смог прокомментировать предложенные термины;
- не усвоил в полной мере приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

6 баллов ставится, если обучающийся

- не продемонстрировал качественной подготовки (теоретические знания поверхностны);
- при подготовке использовал недостаточное количество источников из списка основной литературы;
- в слабой степени овладел терминологическим аппаратом дисциплины;
- не усвоил в полной мере приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

5 баллов ставится, если обучающийся

- не продемонстрировал качественной подготовки (теоретические знания поверхностны);
- при подготовке использовал недостаточное количество источников из списка основной литературы;
- не овладел терминологическим аппаратом дисциплины;
- не усвоил в достаточной степени приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

4 балла ставится, если обучающийся

- не продемонстрировал качественной подготовки (теоретические знания поверхностны);
- при подготовке использовал крайне недостаточное количество источников из списка основной литературы;
- не овладел терминологическим аппаратом дисциплины;
- не усвоил приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

3 балла ставится, если обучающийся

- не продемонстрировал качественной подготовки (теоретические знания поверхностны);
- при подготовке не использовал источники из списка основной и дополнительной литературы;
- не овладел терминологическим аппаратом дисциплины;
- не усвоил приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

2 балла ставится, если обучающийся

- не продемонстрировал качественной подготовки (теоретические знания крайне поверхностны);

- при подготовке не использовал источники из списка основной и дополнительной литературы;
- не овладел терминологическим аппаратом дисциплины;
- не усвоил приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не логично и допустил стилистические погрешности;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

1 балл ставится, если обучающийся

- не продемонстрировал качественной подготовки (теоретические знания путаны и приблизительны);
- при подготовке не использовал источники из списка основной и дополнительной литературы;
- не овладел терминологическим аппаратом дисциплины;
- не усвоил приемы анализа фактического материала;
- построил ответ не логично;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

0 баллов ставится, если обучающийся

- не знает ответов на основные и дополнительные вопросы;
- не знаком с учебной литературой;
- не владеет терминологическим аппаратом дисциплины;
- не смог ответить на дополнительные и уточняющие вопросы.

Критерии оценивания различных видов разбора – фонетического (2 балла), морфемного (3 балла), словообразовательного (2 балла), морфологического (3 балла) и синтаксического (15 баллов)

Фонетический разбор (2 балла) – за каждую фактическую ошибку снимается 0,5 балла.

Морфемный и словообразовательный разбор (3 балла) – за каждую фактическую ошибку снимается 0,5 балла.

При морфемном анализе необходимо определить основу словоформы и выделить все живые с точки зрения современного украинского языка морфемы при словообразовательном анализе необходимо определить производящую базу и формант. По форманту определяется способ словообразования

Анализ лексики (2 балла) – за каждую фактическую ошибку снимается 0,5 балла.

Морфологический анализ (3 балла) – за каждую фактическую ошибку снимается 0,5 балла. За непрокомментированный параметр снимается 0,5 балла.

Синтаксический разбор – за каждую фактическую ошибку снимается 0,5 балла. За неправильно построенную схему предложения снимается 7 баллов.

Украинский язык

Основная литература:

1. Зубкова, Л. Г. Общая теория языка в развитии / Л. Г. Зубкова. – М : Изд-во РУДН, 2003. – 472 с.
2. Алефиренко, Н. Ф. Современные проблемы науки о языке / Н. Ф. Алефиренко. – М : Флинта : Наука, 2005. – 416 с.
3. Алпатов, В. М. История лингвистических учений : учебное пособие / В. М. Алпатов. – М : Языки славянской культуры, 2005. – 367 с.
4. Бацевич, Ф. С. Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень / Ф. С. Бацевич. – К : Академія, 2008. – 240 с.
5. Безпояско, О. К. Граматика української мови : підручник / О. К. Безпояско, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. – К : Либідь, 1993. – 336 с.

6. Вдовиченко, А. В. Расставание с «языком». Критическая ретроспектива лингвистического знания / А. В. Вдовиченко. – М., 2008. – 511 с.
7. Вихованець, І. Р. Граматика української мови : синтаксис / І. Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
8. Гируцкий, А. А. Общее языкознание / А. А. Гируцкий. – Минск : Тетра Системс, 2003. – 304 с.
9. Горпинич, В. О. Українська морфологія / В. О. Горпинич. – Дніпропетровськ, 2000.
10. Гречко, В. А. Теорія языкознання / В. А. Гречко. – М : Высш. шк., 2003. – 375 с.
11. Дудик, П. С. Синтаксис української мови : підручник / П. С. Дудик, Л. В. Прокопчук. – К. : Академія, 2010. – 380 с.
12. Загнітко, А. П. Теоретична граматика української мови. Морфологія / А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонДу, 1996. – 437с.
13. Кириченко, Г. С. Нариси загального мовознавства / Кириченко Г. С., Кириченко С. В., Супрун А. П. – Ч. 1: Мова, її будова та функції в суспільстві. – К. : Ін Юре, 2008. – 168 с.; Ч. II: Основні етапи розвитку науки про мову. – К. : Ін Юре, 2008. – 234 с.
14. Коваль, А. П. Практична стилістика сучасної української мови / А. П. Коваль. – К. : Вища школа, 1987. – 349 с.
15. Козачук, Г. О. Українська мова. Практикум : навч. посібн. / Г. О. Козачук. – К. : Вища школа, 2008. – 414 с.
16. Кочерган, М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Академія. 2006. – 464 с.
17. Курбанов, А. М. Общее языкознание : в 3 т. / А. М. Курбанов. – М. : Проспект, 2014. – Т. 1. – 430 с. ; Т. 2. – 320 с. ; Т. 3. – 384 с.
18. Плющ, М. Я. Граматика української мови : у 2 ч. – Ч. 1. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. – К. : Вища школа, 2005. – 286 с.
19. Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. / за ред. С. О. Карамана. – К. : Літера ЛТД, 2011. – 560 с.
20. Сучасна українська літературна мова : підручник / за ред. А. П. Грищенка. – К. : Вища школа, 1997. – 493 с.
21. Сучасна українська літературна мова : підручник / за ред. М. Я. Плющ. – 7-е вид., стер. – К. : Вища школа, 2009. – 430 с.
22. Сучасна українська мова : підручник / за ред. О. Д. Пономарева. – 3-є вид., перероб. – К. : Либідь, 2005. – 488 с.
23. Тоцька, Н. І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія / Н. І. Тоцька. – К. : Вища школа, 1995. – 151 с.
24. Український правопис / АН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут української мови. – 4-те вид., випр. й доп. – К. : Наукова думка, 1993. – 240 с.
25. Хроленко, А.Т. Теорія языка / Хроленко А. Т., Бондалетов В. Д. – М. : Флинта : Наука, 2006. – 528 с.
26. Шевелева, Л. А. Український правопис у таблицях. Правила, винятки, приклади, коментарі / за ред. проф. А. О. Свашенко. – Харків : Світ дитинства, 2000. – 64 с.
27. Шевченко, Л. Ю. Сучасна українська мова : довідник / Шевченко Л. Ю., Різун В. В., Лисенко Ю. В. ; за ред. О. Д. Пономаріва. – К. : Либідь, 1996. – 320 с.
28. Шкурятяна, Н. Г. Сучасна українська літературна мова : навч. посібн. / Н. Г. Шкурятяна, С. В. Шевчук. – К. : Літера, 2000. – 688 с.
29. Шулежкова, С. И. История лингвистических учений / С. И. Шулежкова. – М : Наука, 2007. – 408 с.
30. Шульжук, К. Ф. Синтаксис української мови : підручник / К. Ф. Шульжук. – К. : Академія, 2004. – 408 с.
31. Ющук, І. П. Українська мова : підручник / І. П. Ющук. – К. : Либідь, 2004. – 640 с.

Дополнительная литература:

1. Антоненко-Давидович, Б. Д. Як ми говоримо / Б. Д. Антоненко-Давидович ; уклад. Я. Б. Тимошенко. – К. : Либідь, 1991. – 256 с.
2. Бабич, Н. Д. Практична стилістика і культура української мови / Н. Д. Бабич. – Львів : Світ, 2003. – 432 с.
3. Безпояско, О. К. Граматика української мови : підручник / О. К. Безпояско, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. – К. : Либідь, 1993. – 336 с.
4. Виноградов, В. В. Лексикология и лексикография. Избранные труды / В. В. Виноградов. – М. : Наука, 1997.
5. Вихованець, І. Р. Граматика української мови. Синтаксис / І. Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993.
6. Головашук, С. І. Російсько-український словник сталих словосполучень / С. І. Головашук. – К. : Наукова думка, 2001. – 640 с.
7. Горпинич, В. О. Будова слова і словотвір / В. О. Горпинич. – К. : Наук. думка, 1977.
8. Горпинич, В. О. Українська морфологія / В. О. Горпинич. – ДНУ. – 2002.
9. Горяний, В. Д. Українська мова (10-11 кл.): Посібник для шкіл (класів) з поглибленим вивченням рідної мови / В. Д. Горяний. – К. : Освіта, 1992.
10. Дятчук, В. В. Семантична структура і функціонування лексики української мови / Дятчук В. В., Пустовіт Л. О. – К. : Наук. думка, 1983.
11. Жовтобрюх, М. А. Українська літературна мова / М. А. Жовтобрюх. – К. : Наук. думка, 1984.
12. Загнітко, А. П. Теоретична граматики української мови. Морфологія : монографія / А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонДу, 1996.
13. Каранська, М. У. Синтаксис сучасної української літературної мови / М. У. Каранська. – К. : Вища шк., 1995.
14. Карпова, В. Л. Термін і художнє слово / В. Л. Карпова. – К. : Рад. шк., 1967.
15. Клименко, Н. Ф. Основи морфеміки сучасної української мови / Н. Ф. Клименко. – К. : Наук. думка, 1998.
16. Кобилянський, Б. В. Діалект і літературна мова / Б. В. Кобилянський. – К. : Рад. шк., 1978.
17. Кочан, І. М. Словник-довідник із методики викладання української мови / Кочан І. М., Захлюпана Н. М. – 2-е видання, виправлене і доповнене. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005.
18. Кучеренко, Н. М. Дидактичний матеріал з рідної мови. Морфологія : посібник для вчителя / Н. М. Кучеренко. – К. : Освіта, 1992.
19. Лисиченко, Л. А. Лексикологія сучасної української літературної мови. Семантична структура слова / Л. А. Лисиченко. – Х. : Вища шк., 1977.
20. Неживий, О. І. Дидактичний матеріал народознавства на уроках рідної мови / Неживий О. І., Ужченко В. Д. – К. : Освіта, 1993.
21. Олійник, О. Б. Світ українського слова : навч. посібн. / О. Б. Олійник. – К. : Хрещатик, 1994. – 416 с.
22. Панько, Т. І. Українське термінознавство / Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. – Львів, 1994.
23. Плиско, К. М. Синтаксис рідної мови із системою орієнтирів для самостійного вивчення / К. М. Плиско. – Х. : Основа, 1992.
24. Пономарів, О. Д. Стилiстика сучасної української мови : підручник / О. Д. Пономарів. – К. : Либідь, 1993. – 248 с.
25. Синтаксис сучасної української мови. Проблемні питання : навчальний посібник / І. І. Слинко, Н. В. Гуйванюк, М. Ф. Кобилянська. – К. : Вища шк., 1994. – 670 с.
26. Скрипник, Л. Г. Фразеологія української мови / Л. Г. Скрипник. – К. : Наук. думка, 1973. – 248 с.
27. Стріха, А. Л. Цікава граматики : посібник для вчителя / Стріха А. Л., Гуревич А. Ю. –

К. : Рад. шк., 1991. – 112 с.

28. Теоретична морфологія української мови. Академ. граматика укр. мови / І. Вихованець, К. Городенська ; за ред. І. Вихованця. – К. : Пульсари, 2004. – 400 с.

29. Удовиченко, Г. М. Загальне мовознавство. Проблеми. Методи : навч. посібник для студ. філол. фак. вузів / Г. М. Удовиченко ; Український педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : [б.в.], 1994. – 199 с.

30. Українська мова: Енциклопедія. – К. : Укр. енциклопедія, 2000. – 752 с.

31. Шульжук, К. Ф. Синтаксис української мови : підручник / К. Ф. Шульжук. – К. : Академія, 2004. – 408 с.

32. Ющук, І. П. Практикум з правопису української мови / І. П. Ющук. – 4-е вид. – К. : Освіта, 2000. – 254 с.

Украинская литература

Основная литература:

1. Біла, А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрямки / Анна Біла. – Донецьк : ДонНУ, 2004. – 445 с.

2. Валгина, Н. С. Теория текста : [учебн. пособие] / Н. С. Валгина. – Москва : Логос, 2003. – 280 с. – (Учебник XXI века).

3. Возняк, М. С. Історія української літератури : у 2-х кн. – Кн. 1 / М. Возняк. – 2-е вид., виправл. – Львів : Світ, 1992. – 696 с. ; Кн. 2 / М. С. Возняк. – 2-е вид., випр. – Львів : Світ, 1994. – 560 с.

4. Галич, О. Теорія літератури : [підручник] / Олександр Галич, Віталій Назарець, Євген Васильєв. – К. : Либідь, 2005. – 488 с.

5. Грабович, Г. До історії української літератури: дослідження, есе, полеміка / Г. Грабович. – К. : Основи, 1997. – 604 с.

6. Гундорова, Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодерн / Тамара Гундорова. – К. : Критика, 2005. – 264 с.

7. Гундорова, Т. Проявлення Слова: дискурс раннього українського модернізму / Тамара Гундорова. – 2-е вид., переробл., доповн. – К. : Критика, 2009. – 448 с.

8. Есин, А. Б. Принципы и приемы анализа литературного произведения : [учебн. пособие] / А. Б. Есин. – 3-е изд. – Москва : Флинта, Наука, 2000. – 248 с.

9. Єфремов С. Історія українського письменства / Сергій Єфремов. – К. : Femina, 1995. – 538 с.

10. Жулинський, М. Людина як вимір часу. Концепція людини: проблеми характеру в сучасній радянській літературі / Микола Жулинський. – К. : Дніпро, 1973. – 275 с.

11. Журба, С. Художній світ української імпресіоністичної повісті 20-х років ХХ століття / Світлана Журба. – Тернопіль : Астон, 2000. – 120 с.

12. Зборовська, Н. В. Психологія і літературознавство : [посібник] / Н. В. Зборовська. – К. : Академвидав, 2003. – 392 с. – (Альма-матер).

13. Ільницький, М. Література українського відродження (напрями та течії в українській літературі 20-х – поч. 30-х рр. ХХ ст.) / Микола Ільницький. – Львів : Львівський обласний науково-методичний інститут освіти, 1994. – 72 с. – (Бібліотека «Українського освітнього журналу»).

14. Історія української літератури ХІХ століття : у 2 кн. / за ред. М. Г. Жулинського. – К. : Либідь, 2005. – Кн. 1. – 656 с.; 2006. – Кн. 2. – 712 с.

15. Історія української літератури ХХ століття : підруч. : у 2 кн. – Кн. 1. : Перша половина ХХ ст. / за ред. В. Дончика. – К. : Либідь, 1998. – 462 с. ; Кн. 2. : Друга половина ХХ ст. / за ред. В. Дончика. – К. : Либідь, 1998. – 453 с.

16. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини ХІХ століття : підручник / за ред. О. А. Галича. – К. : ЦНЛ, 2006. – 392 с.

17. Історія української літератури (перші десятиріччя ХІХ століття) : підручник / за ред. П. П. Хропка. – К. : Либідь, 1992. – 512 с.

18. Історія української літератури: перша половина XIX століття : підручник / за ред. І. П. Скрипника. – К. : Вища школа, 1980. – 327 с.
19. Історія української літератури XIX століття : у 3-х кн. – Кн. 1 : Перші десятиріччя XIX ст. / за ред. М. Т. Яценка. – К. : Либідь, 1995. – 368 с. ; Кн. 2 : 40-ві - 60-ті роки XIX ст. / за ред. М.Т. Яценка. – К. : Либідь, 1996. – 384 с. ; Кн. 3 : 70 - 90-ті роки XIX ст. / за ред. М.Т. Яценка. – К. : Либідь, 1997. – 432 с.
20. Історія української літератури XX ст. : [навч. посібник] / за ред. В. І. Кузьменка. – К. : КСУ, 2007. – 374 с.
21. Лебединцева, Н. М. Сучасна українська література : [навч. посібник]. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 100 с.
22. Література. Теорія. Методологія / [упоряд. і наук. ред. Д. Уліцької ; пер. з польськ. С. Яковенка]. – К. : Києво-Могилянська академія, 2006. – 543 с.
23. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ковалів Ю. І.]. – К. : Академія, 2007. – Т. 1. – 608 с.
24. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ковалів Ю. І.]. – К. : Академія, 2007. – Т. 2. – 624 с.
25. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – К. : Академія, 2007. – 752 с.
26. Мовчан, Р. Український модернізм 1920-х: портрет в історичному інтер'єрі : [монографія] / Раїса Мовчан. – К. : Стилос, 2008. – 544 с.
27. Моклиця, М. В. Модернізм у творчості письменників XX століття / М. В. Моклиця. – Луцьк : Вежа, 1999. – Ч. 1: Українська література : [навч. посібник]. – 154 с.
28. Наєнко, М. Українське літературознавство: Школи, напрямки, тенденції. – К. : Академія, 1997. – 320 с.
29. Павличко, С. Теорія літератури / Соломія Павличко. – К. : Основи, 2002. – 659 с.
30. Пахаренко В. І. Основи теорії літератури / В. І. Пахаренко. – К. : Генеза, 2007. – 296 с.
31. Поліщук, Я. Міфологічний горизонт українського модернізму : [монографія] / Ярослав Поліщук. – 2-е вид., доповн. і переробл. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. – 392 с.
32. Семенюк, Г. Версифікація: теорія і практика віршування : [навч. посібник] / Григорій Семенюк, Анатолій Гуляк, Олена Бондарева. – К. : Київський університет, 2003. – 285 с.
33. Слово. Знак. Дискурс : [антологія світової літературно-критичної думки XX ст.] / за ред. Марії Зубрицької. – Львів : Літопис, 1996. – 634 с.
34. Теория литературы : учеб. пос. для студ. филол. фак. высш. учеб. заведений : [в 2 т.] / [под ред. Н.Д. Тамарченко]. – Т.1. – М. : Изд. центр «Академия», 2004. – 512 с.
35. Харчук, Р. Сучасна українська проза. Постмодерний період : підручник / Роксана Харчук. – К. : Академія, 2008. – 248 с. – (Альма-матер).
36. Чижевський, Д. І. Історія української літератури / Д. І. Чижевський. – К. : Академія, 2008. – 568 с. – (Альма-матер).
37. Шевчук, В. Муза Роксоланська. Українська література XIII–XVIII ст. / В. Шевчук. – Кіровоград, 1993.

Дополнительная литература:

1. Агеєва В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму : [монографія] / Віра Агеєва. – К. : Факт, 2003. – 320 с.
2. Агеєва В. Ритм як засіб подолання фабули / Віра Агеєва // Січ. – 1997. – № 10. – С. 36–46.
3. Агеєва В. П. Українська імпресіоністична проза / В. П. Агеєва. – К., 1994. – 160 с.
4. Андреев Л. Г. Импрессионизм / Л. Г. Андреев. – Москва : Издательство Московского университета, 1980. – 250 с.
5. Андреев Л. Г. Сюрреализм / Л. Г. Андреев. – Москва : Высшая школа, 1972. – 205 с.
6. Антологія української поезії: В 6 т.-Т. 1. – К., 1984.
7. Аполлонова люття: Київські поети XVII-XVIII ст. – К., 1982.

8. Бабишкін О. Володимир Самійленко. – К.: Держлітвидав України, 1963.
9. Бахтин М. М. Вопросы литературы и эстетики : исследования разных лет / М. М. Бахтин. – Москва : Художественная литература, 1975. – 504 с.
10. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества / [сост. С. Г. Бочаров]. – Москва : Искусство, 1979. – 424 с. – (Из истории сов. эстетики и теории искусства).
11. Бернадська Н. І. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція : [монографія] / Н. І. Бернадська. – К. : Академвидав, 2004. – 368 с.
12. Білецький О. Літературно-критичні статті. – К., 1990.
13. Білецький О. Хрестоматія давньої української літератури: – К., 1967.
14. Василь Стефаник – художник слова / Ред. В.В.Грещук, В.Л.Кононенко, С.І.Хороб. – Ів.-Франківськ: Плай, 1996.
15. Вечеря на дванадцять персон: Житомирська прозова школа. – К., 1996.
16. Виноградов В. В. Проблема авторства и теория стилей / В. В. Виноградов. – Москва : Государственное издательство художественной литературы, 1961. – 615 с.
17. Волинський П.К. Історія української літератури, першої половини ХІХ ст. [Текст]: підручник для обучающихся / П. К. Волинський. – К. : Радянська школа, 1964. – 576
18. Волинський П., Пільгук І., Поліщук Ф., Історія української літератури: Давня література. – К., 1969.
19. Гнідан О.Д. Василь Стефаник: Життя і творчість. – К., 1991.
20. Грицай М., Микитась К., Шолом Ф. Давня українська література. – К., 1989.
21. Грицюта М.С. Художній світ Василя Стефаника. – К., 1982.
22. Гром'як Р. Давнє і сучасне: Вибрані статті з літературознавства / Р. Гром'як. – Тернопіль, 1997.
23. Грушевський М. Історія української літератури. – Т 1-6. – К., 1993-1996.
24. Грушевський М. Історія української літератури: В 6 т. – Т. 1 / Упор. В.Яременко; Авт. передм. Н.Кононенка; Приміт. Л.Дунаївської. – К., 1993.
25. Гуменюк В. Сила краси: Проблеми поетики драматургії В.Винниченка. – Сімферополь, 2001.
26. Давня українська література: Хрестоматія / За ред. М.Сулими. – К., 1992.
27. Дев'ятдесятники: молодий струмінь в сучасній українській літературі : рекомендаційні матеріали на допомогу шкільній програмі / Сумська обл. універс. наук. б-ка ; уклад. А. І. Марченко. – Суми, 2014.
28. Декамерон. 10 українських прозаїків останніх десяти років. – К., 2010.
29. Дем'янівська Л.С. Українська драматична поема. – К., 1984.
30. Демченко І. Особливості поетики Ольги Кобилянської. – К, 2001.
31. Денисюк І. О. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. / І. О. Денисюк. – К. : Вища школа, 1981. – 215 с.
32. Європейське відродження та українська література ХІV-ХVІІІ ст. Збірник праць. – К., 1993
33. Єфремов С. Історія українського письменства. Від початків до Костомарова. – К. – Лейпціг, 1919. Фотопередрук у Мюнхені 1989 р.
34. Єфремов С. Історія українського письменства.— К., 1995.
35. Єфремов Сергій. Історія українського письменства. – К., 1995.
36. Живиця: Хрестоматія української літератури ХХ століття. У 2 кн. / Упор. М.Конончук, Н.Бондар, Т.Конончук. – К., 1998.
37. Жулинський М. Наближення: Літературні діалоги. – К.: Дніпро, 1986.
38. Жулинський М.Г.Із забуття – в безсмертя. – К., 1990.
39. Зеров, М. Українське письменство / Микола Зеров. – К. : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2003. – 1301 с.
40. Ільницький О. Український футуризм (1914–1930) / Олег Ільницький ; [пер. з англ. Р. Тхорук]. – Львів : Літопис, 2003. – 456 с.

41. Індивідуальні стилі українських письменників XIX – початку XX ст. : [зб. наукових праць]. – К. : Наукова думка, 1987. – 312 с.
42. Історія української літератури : у 8 т. – Т. 5: Література початку XX століття / відп. ред. П. Й. Колесник. – К. : Наукова думка, 1968. – 523 с.
43. Історія української літератури : у 8 т. – Т. 6: Література періоду боротьби за перемогу соціалізму (1917–1932) / відп. ред. С. А. Крижанівський. – К. : Наукова думка, 1970. – 514 с.
44. Калениченко Н.Л. Михайло Коцюбинський: Нарис життя і творчості. –К.: Дніпро, 1984.
45. Кирилюк Є.П. Тарас Шевченко: Життя і творчість. – К., 1964.
46. Ковалів Ю. Абетка дисертанта : методологічні принципи написання дисертації : [посібник] / Юрій Ковалів. – К. : Твім інтер, 2009. – 406 с.
47. Коломієць В., Коломієць Т. Образ матері і дитини у творчості Тараса Шевченка // Українська мова та література: Посібник для вчителів – словесників, обучающихся – філологів, вступників до вузів. – К., 1996.
48. Костюк В. Модерн як поле експерименту (комічне, фрагмент, гіпертекстуальність) / Василь Костюк, Вадим Денисенко. – К., 2002. – 176 с.
49. Костюченко В.А. Степан Васильченко: Життя і творчість. – К., 1978.
50. Кузнецов Ю. Б. Імпресіонізм в українській прозі кінця XIX – початку XX ст.: проблеми естетики і поетики / Ю. Б. Кузнецов. – К. : Зодіак-ЕКО, 1995. – 304 с.
51. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту : [учебн. пособие]. – 2-е изд., перераб. / В. А. Кухаренко. – Москва : Просвещение, 1988. – 192 с.
52. Лармин О. В. Художественный метод и стиль / О. В. Лармин. – Москва : Изд-во МГУ, 1964. – 271 с.
53. Лесин В. М. Словник літературознавчих термінів / В. М. Лесин, О. С. Пулинець. – К. : Радянська школа, 1965. – 431 с.
54. Лихачев Д. Поэтика древнерусской литературы. – Л., 1971.
55. Літературна спадщина Київської Русі і українська література XVI-XVIII ст.: збірник праць. – К., 1982.
56. Матеріали до вивчення історії української літератури. В 5 т. – К.: рад. школа. – 1961. – Т. 4.
57. Матеріали до вивчення української літератури: В 5 т. – Т. 4. – К., 1961.
58. Мелетинский Е. М. Историческая поэтика новеллы / Е. М. Мелетинский. – Москва : Наука, 1990. – 279 с.
59. Микитась В. Давньоукраїнські обучаючийся і професори. – К., 1994.
60. Мишанич О. Повернення. Літературно-критичні статті і нариси . – К., 1993.
61. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини XX ст.: Україна і Польща / В. Моренець. – К. : Основи, 2002. – 327 с.
62. Наєнко М. К. Романтичний епос: ефект романтизму і українська література / М. К. Наєнко. – 2-е вид. – К. : Просвіта, 2000. – 382 с.
63. Наливайко Д. С. Искусство: направления, течения, стили / Д. С. Наливайко. – К. : Мистецтво, 1989. – 365 с.
64. Науменко Н. В. Символіка як стильова домінанта кінця XIX – початку XX ст. : [монографія] / Н. В. Науменко. – К. : НУХТ, 2005. – 204 с.
65. Нахлік Є.К. Українська романтична проза 20-60-х рр. XIX ст. – К., 1988.
66. Нямцу А. Е. Поэтика традиционных сюжетов / А. Е. Нямцу. – Черновцы : Рута, 1999. – 176 с.
67. Огієнко І. Історія українського друкарства. – К., 1994.
68. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – 2-е вид., перероб. і доп. – К., 1999.
69. Павлюк М.М. Творчий метод і поетика Т.Шевченка. – К., 1980.
70. Пархомик Р.Я. По дорозі в казку українського модернізму. – К., 1997.
71. Пивоваров М. Юрій Федькович. Літературно-критичний нарис. – К., 1954.

72. Пісні Купідона: Любовна лірика на Україні XVI – початку XIX ст. – К., 1984.
73. Плерома. Мала українська енциклопедія актуальної літератури. – Івано-Франківськ : Лілея- НВ, 1998.
74. Погребенник Ф.П. Сторінки життя і творчості Василя Стефаника. – К., 1980.
75. Полек В. Історія української літератури X – XVII ст. – К., 1994.
76. Поліщук Я. Література як геокультурний проект : [монографія] / Ярослав Поліщук. – К. : Академвидав, 2008. – 304 с. – (Монограф).
77. Поліщук Ф. Український фольклор. Давня українська література: Практичні заняття. – К., 1991.
78. Поліщук Ф.М. Український фольклор. Давня українська література. Практичні заняття: Навч. посібник. – К., 1991.
79. Пospelов Г. Н. Проблемы литературного стиля / Г. Н. Пospelов. – Москва : Издательство Московского университета, 1970. – 330 с.
80. Пospelов Г. Н. Лирика: среди литературных родов / Г. Н. Пospelов. – Москва : Издательство Московского университета, 1976. – 208 с.
81. Проблеми історії та теорії української літератури кінця XIX – поч. XX ст. – К.: Наукова думка, 1991.
82. Рисак О. Мелодії і барви слова: Проблеми синтезу мистецтв в українській літературі кінця XIX – початку XX століття. – Луцьк, 1996.
83. Сильові тенденції української літератури XX століття : [збірник]. – К. : Фоліант, 2004. – 284 с.
84. Сучасна українська література кінця XX ст. – початку XXI ст. : хрестоматія / упоряд., авт. передм. І. Андрусак. – К., 2006
85. Теория литературных стилей. Многообразие советской литературы. Вопросы типологии / отв. ред. Н. К. Гей. – Москва : Наука, 1978. – 510 с.
86. Тимофеев Л. Советская литература: метод, стиль, поэтика / Л. Тимофеев. – Москва : Сов. писатель, 1964. – 523 с.
87. Томашевский Б. В. Стилистика : [учебн. пособие]. – 2-е изд., испр. и доп. / Б. В. Томашевский. – Ленинград : Изд-во Ленинградского университета, 1983. – 288 с.
88. Томашевский Б. В. Теория литературы. Поэтика : [учебн. пособие] / Б. В. Томашевский. – Москва : Аспект Пресс, 2001. – 334 с.
89. Українська література в загальнослов'янському і світовому контексті: У 5-и томах. – Т. 1. – К., 1987.
90. Українська літературна енциклопедія: У 5 т. – К., 1988 – 1995...
91. Українське слово : Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст.: У 3 кн. / Упор. В.Яременко, Є.Федоренко. – К., 1993 – 1994
92. Українські поети-романтики 20-40-х рр. XIX ст. / Вступ. стаття І.Айзенштока. – К., 1968.
93. Фащенко В. Новела і новелісти: жанрово-стильові питання (1917–1968) / В. Фащенко. – К. : Радянський письменник, 1968. – 264 с.
94. Федченко П.М. Літературна критика на Україні першої половини XIX ст. – К., 1982.
95. Франко І. Збір. Творів: У 50 т. – К., 1976 – 1986 (Література, її завдання і найважливіші ціхи – т. 26; Наш театр – т. 28; Руський театр – т. 29; Із секретів поетичної творчості, Інтернаціоналізм і націоналізм у сучасних літературах, Леся Українка, Сучасні польські поети – т. 31; Наша поезія в 1901 р., Уваги про галицький театр – т. 33; Старе й нове в сучасній українській літературі, Наша театральна мізерія – т. 35; Маніфест “Молодої музи”, О.Олесь: З журбою радість обнялась, Привезено зілля з трьох гір на весілля – т. 37; 3 останніх десятиліть XIX т., Южнорусская т. рських, Задачі і методи історії літератури – т. 41.
96. Хижняк З. Києво-Могилянська академія. – К., 1981.
97. Хропко П. Анатолій Свидницький / Свидницький А. Роман. Оповідання. Нариси. – К., 1985.

98. Черненко О. Експресіонізм у творчості Василя Стефаника / Олександра Черненко. – Торонто : Відродження, 1989. – 280 с.
99. Шевчук В. Дорога в тисячу років. – К., 1990.
100. Эйдинова В. Стиль художника: концепция стиля в литературной критике 20-х годов / В. Эйдинова. – Москва : Художественная литература, 1991. – 285 с.
101. Якобсон Р. Работы по поэтике : переводы / [сост. и общ. ред. М. Л. Гаспарова]. – Москва : Прогресс, 1987. – 461 с.

Методика преподавания украинского языка

Основная литература:

1. Аржанцева Т.В. Педагогическая практика: Учебно-методическое пособие к курсу "Методика преподавания русского языка" / Т.В. Аржанцева. — Симферополь, 2011. — 52с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. – К. : Либідь, 1997.
3. Дороз В. Ф. Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах : навч. посіб. / Вікторія Федорівна Дороз. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 386 с.
4. Караман С. О. Сучасна українська літературна мова : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ [та ін.] ; за ред. С. О. Карамана. – К. : Літера ЛТД, 2011. – 560 с.
5. Кочан І.М., Захлюпана Н.М. Словник-довідник із методики викладання української мови. Друге видання, виправлене і доповнене. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005.
6. Методика навчання української мови в вищих навчальних закладах та середніх освітніх закладах. Кредитно-модульний курс : Навч.-метод. посіб. / [О. І. Потапенко, Г. І. Потапенко, Л. П. Кожуховська, Л. Е. Довбня, Т. В. Чубань, Н. Д. Юрійчук, Т. М. Левченко, Т. І. Товкайло, М. І. Навальна] ; за заг. ред. О. І. Потапенка. – К. : Міленіум, 2006, - 332 с.
7. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах : підручн. для студ. філолог. фак-тів ун-тів / за ред. проф. М. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2009. – 400 с.
8. Методика навчання української мови в початковій школі : навч.- метод. посіб. для студ. вищих навч. закл. / за наук. ред. М. С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 364 с.
9. Олійник І. С. Методика викладання української мови в середній школі / І. С. Олійник, В. К. Іваненко, Л. П. Рожило, О. С. Скорик. – К. : ВО «Вища школа», 1979. – 312.
10. Пентилюк М. І. Методика навчання української мови у таблицях і схемах : Навч. посіб. Вид. 2-е, випр. і перероб. / М. І. Пентилюк, Т. Г. Окунович. – К.: Ленвіт, 2010. – 134 с.
11. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : посіб. для студ. педагог. ун-тів та ін-тів / С. О. Караман, О. В. Караман, О. М. Горошкіна, А. В. Нікітіна [та ін.] ; за ред.. М. І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2003. – 302 с.
12. Стельмахович, М. Г. Система роботи з розвитку зв'язного мовлення в 4-8 класах / М. Г. Стельмахович. – К.: Рад. шк., 1981.
13. Українська мова. Енциклопедія / [ред. колегія : В.М. Русанівський та ін.]. – К. : Укр.енцикл., 2000. – 752 с.
14. Юшук І. П. Українська мова : Підр. для студ. філолог. спец-тей вищих навч. закл. / І. П. Юшук. – К. : Либідь, 2003. – 406 с.

Дополнительная литература:

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посіб. [для викл., аспірант., студ. магістратури] / Артемова Л. В. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.
2. Бабич Н. Д. Психологічні умови викладання і вивчення української мови / Н. Д. Бабич // Укр. мова і літ. в школі . – 1990. - № 8. – С. 26 – 31.
3. Білоусенко П. І. Проблемно-ситуативні завдання на уроках української мови : Посіб. для вчителя / П. І. Білоусенко. – К. : Освіта, 1992.

4. Біляєв О. Концепція навчання державної мови в школах України / О. Біляєв, Л. Скуратівський, Л. Симоненкова, Т. Шелехова // Дивослово. – 1996. - № 1. – С.16-21.
5. Біляєв О. М. Урок української мови у школі з російською мовою навчання / О. М. Біляєв // Дивослово. – 1990. – № 9.
6. Бондар О. І. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Лексикологія. Лексикографія : Навч. посіб. / О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – 368 с. - (Серія «Альма-матер»).
7. Бондаренко Н. Концепція підручника української мови для шкіл з російською мовою навчання / Н. Бондаренко, А. Ярмолук // Дивослово. – 2002. - № 4. – С. 66 – 71.
8. Валентій В. Л. Мовний аналіз як метод навчання в школі / В. Л. Валентій // Укр. мова і літ. в школі. – 1996. - № 3. – С. 40 – 43.
9. Васьков Ю. В. Педагогічні теорії, технології, досвід : Дидактичний аспект / Ю. В. Васьков. – Х. : Скорпіон, 2000. – 120 с.
10. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови : Навч. посіб. / Г. Й. Волкотруб. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. – 256 с.
11. Громовий В. В. Мистецтво живого слова : Посібник із сучасної риторики для старшокл. та обучающихся / В. В. Громовий // Кіровоград : Укр. гімназія, 1999. – 222 с.
12. Дороз В. Вивчення української лексики в 5-6 класах шкіл з багатонаціональним контингентом (Лінгвокультурологічний підхід) / В. Дороз // Дивослово. – 2005. - № 10. - С. 4 – 8.
13. Дороз В. Помилки в українському мовленні учнів національних спільнот та шляхи їх подолання / В. Дороз // Укр. мова та літ. в школі. – 38 (390), жовтень 2004. – С. 14 – 19.
14. Дороз В. Ф. Вивчення лексикології в умовах діалогу культур : Навч. посіб. / В. Ф. Дороз. – Ніжин :ТОВ «Видавництво» Аспект Поліграф», 2006. – 264 с.
15. Дудик П. С. Сучасна українська мова: Завдання і вправи : Навч. посіб. / П. С. Дудик, В. М. Литовченко. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 264 с. (Серія «Альма-матер»).
16. Караман С. Технологія створення підручників і посібників для поглибленого вивчення української мови в гімназії / С. Караман, В. Тихоша // Дивослово. – 2001. - № 4. – С. 36 – 38.
17. Коваль А. П. Практична стилістика сучасної української мови / А. П. Коваль. – К. : Вища шк., 1987. – 349 с.
18. Кравець Л. В. Стилістика української мови : Практикум : Навч. посіб. / Л. В. Кравець. – К. : Вища шк., 2004.
19. Кулінська Л. П. Екранна і звукова наочність на уроках української мови : Посіб. для вчителів / Л. П. Кулінська. – К. : Рад школа, 1986.
20. Лукач С.А. Бесіда на уроках мови: Посіб. для вчителя / С. А. Лукач. – К. : Рад.школа, 1990.
21. Мацько Л. Сучасні підходи до створення підручників з української мови: місце лінгвостилістики / Л. Мацько // Дивослово. – 1999. - № 8. – С. 39 – 41.
22. Мельничайко В.Я., Пентилук М.І., Рожило Л.П. Удосконалення змісту і методів навчання мови. – К., 1982. – С. 27 – 56.
23. Плющ М. Я. Вивчення морфології в 5 -6 класах : Посіб. для вчит. / М. Я. Плющ. – К., 1998.
24. Плющ М. Я. Словотворення та вивчення його в школі : посіб. для вчит. / М. Я. Плющ. – К., 1985.
25. Рожило Л. П. Психологічні особливості вироблення мовних умінь і навичок / Л. П. Рожило // Укр. мова і літ. в школі. – 1982. - № 9. – С. 34 – 40.
26. Савченко І. С. Пунктуація сучасної української мови / І. С. Савченко – Черкаси : «Відлуння-Плюс», 2006. – 160 с.
27. Скуратівський Л. Концепція підручника рідної мови / Л. Скуратівський, Г. Шелехова // Укр. мова і літ. в школі. - 2001. - № 3. – С. 5 – 7.
28. Стельмахович М. Г. Система роботи з розвитку зв'язного мовлення учнів на уроках української мови в 4 – 8 класах / Мирослав Гнатович Стельмахович. – К. : Радянська школа, 1981. – 136 с.

29. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібн. / Пометун О. І., Пироженко Л. В. ; за ред. О. І. Пометун. – К. : Видавництво А. С. К., 2004. – 192 с.
30. Тихоша В. І. Система роботи над збагаченням учнів 5 – 9 класів власне українською лексикою та фразеологією :Посіб. для вчит. / В. І. Тихоша. – Херсон, 1995. – 147 с.
31. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоєпія. Графіка і орфографія. Завдання і вправи / Н. І. Тоцька. – К., 1995.
32. Українська мова: Програма для 5-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів з російською мовою навчання / Н. В. Бондаренко, О. М. Біляєв, Л. М. Паламар, В.Л. Кононенко. – Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2005. – 152 с.
33. Хом'як І. М. Навчання орфографії в умовах інтерферуючих впливів / І. М. Хом'як // Дивослово. – 1997. - № 7. – С. 52 – 56.
34. Хом'як І. М. Порівняльний прийом у системі навчання орфографії / І. М. Хом'як // Дивослово. – 1997. - № 11. – С. 29 – 33.
35. Шкурятяна Н. Г. Методика вивчення орфографії : навч. посіб. / Н. Г. Шкурятяна. – К. : Рад.шк., 1985.
36. Юшук І. До методики синтаксичного аналізу речення / І. Юшук // Дивослово. – 2003. - № 10. – С. 33 – 37.

Методика преподавания украинской литературы

Основная литература:

1. Гончаренко, С. Укр. педагогічний словник / С. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376с
2. Наукові основи методики літератури [Текст] : навчально-методичний посібник / За ред. доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента АПН України Н.Й.Волошиної. – К.: Ленвіт, 2002. – 344 с.
3. Пасічник, Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах [Текст] : навч. посібник для обучающихся в вищих закладах освіти / Є. А. Пасічник. – К. : Ленвіт, 2000. – 384 с.
4. Токмань, Г.Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – К. : Міленіум, 2002. – 320 с.
5. Токмань, Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Г. Л. Токмань. – К. : Академія, 2012. – 310 с.

Дополнительная литература:

1. Асауленко, Л.М. Використання інтерактивних технологій навчання на заняттях з укр літ/ Л.М. Асауленко, Н.А. Кушнір // Наук. записки [Вінницького національного аграрного університету]. Сер. : Соціально-гуманітарні науки . – 2013. – Вип. 1. – С. 5-15. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/naukzv_2013_1_2.pdf
2. Бабанский, Ю. К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе. – М. : Просвещение, 1985. – 208с.
3. Базиль, Л. О. Літературознавча компетентність учителя української мови і літератури. – Глухів : Видавництво «Ноулідж», 2011. – 150 с.
4. Бандура, О. М. Міжпредметні зв'язки в процесі вивчення укр. літератури [Текст] : посібник для вчителя / Олександра Бандура. – К. : Рад. школа, 1984. – 167 с.
5. Бандура, О. Шкіл. підр. з укр л./ Олександра Бандура. – К.:Пед.думка, 2001. –76с.
6. Башманівська, Л. А. Практикум з методики викладання української літератури [Текст] : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. А. Башманівська, Н. М. Білоус. – К. : Слово, 2013. – 144 с.
7. Безматірних, Н. О. "Собори душ бережімо". Компаративний аналіз творів "Собор Паризької Богоматері" В. Гюго та "Собор" О. Гончара : 11 клас / Н. О. Безматірних // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2011. – №11. – С. 15-17

8. Бех, І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади; Кн.2: Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади [Текст] : навч.-метод.видання. – К.:Либідь, 2003.
9. Бондаренко, Л. Г. Вивчення ліричних творів на уроках укр літ у взаємозв'язку із зарубіжною (9-11 кл) : Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 [Ел ресурс] / Л. Г. Бондаренко; Ін-т педагогіки АПН України. — К., 2001. — 19 с. — Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2001/01blglvz.zip>
10. Бондаренко, Ю. І. Методика шкільного вивчення сюжетно-композиційної організації епічного твору: теорія і практикум [Текст]: : навч. посіб. для студ. філол. ф-тів / Юрій Бондаренко; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. — Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. — 143 с.
11. Бондаренко, Ю. І. Філософсько-історичні підходи до вивчення біографії письменника: [Про головні напрями дослідження, види діяльності, типи матеріалів, які застосовуються на уроках літератури під час вивчення життєписів письменників] // Укр. літ-ра в загальноосвітній школі. — 2008. — № 12. — С.17-19.
12. Братко, В.О. Україна та її історія на уроках літ: Вивчення біографії письменника в основній школі: [Про значення ознайомлення і вивчення біографії письменника у процесі вивчення його тв. та формування читацького досвіду на уроках зарубіжної літ. у школі] // Зарубіжна літ в школах України. — 2007. — № 10. — С.9-11.
13. Братко, В. Культурологічний підхід до вивчення української літератури в 5-7 класах / В. Братко // Теоретична і дидактична філологія . — 2014. — Вип. 18. — С. 19-24. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Tidf_2014_18_7.pdf
14. Вивчення біографії письменника в школі: конспекти нестандартних уроків / Упоряд. Л. Овдійчук. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. — 96 с.
15. Вивчення біографії письм. в школі : конспекти нестандарт. уроків : Г. Квітка-Основ'яненко, М. Коцюбинський, М. Хвильовий, Г. Сковорода, Б.-І. Антонич, О. Довженко, Л. Костенко, У. Самчук, І. Драч . — Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. — 96 с.
16. Висоцька, Т. А. Формування навичок дослідницької діяльності на уроках укр літ в 10 класі / Т. А. Висоцька // Таврійський вісник освіти . — 2013. — № 1. — С. 224-229. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Tvo_2013_1_41.pdf
17. Вітченко, А. О. Теоретичне обґрунтування методики монографічного вивчення літератури в науковій спадщині Т. Ф. і Ф. Ф. Бугайків / А. О. Вітченко, А. Ю. Вітченко. // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер. : Психолого-педагогічні науки . — 2012. — № 7. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nzspp_2012_7_26.pdf
18. Волошина, Н. Вивчення біографії письменника в єдності з його творчістю / Ніла Волошина // Всесвітня літ та культура в навч закладах Укр. — 2009. — № 4. — С. 2-5.
19. Горячок, І. Особливості інтерактивного вивчення публіцист. творів на уроках укр. літ. / І. Горячок // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи . — 2012. — № 42(2). — С. 75-79. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ppps_2012_42\(2\)_14.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ppps_2012_42(2)_14.pdf)
20. Градовський, А. Магія слова і думки: формування професійної компетенції аналізу художнього твору у майбутніх учителів-словесників / А. Градовський ; рец. : В. Т. Поліщук, О. С. Киченко. — Черкаси : АНТ, 2011. — 176 с.
21. Градовський, А. Українська палітра на європейському тлі: формування у майбутніх вчителів-словесників навичок компаративного аналізу художнього твору / А. Градовський ; рец. : В. Т. Поліщук, О. С. Киченко. — Черкаси : АНТ, 2011. — 220 с.
22. Градовський, А. В. Компаративний аналіз у системі шкіл курсу літ: методологія та методика [Текст] : монографія / А. Градовський. — Черкаси : Брама, 2003. — 291 с.
23. Гулевич, Л. О. Методика навчання української літератури : практикум [Текст] : навч.-метод. посіб. : для студ. вищ. навч. закл. / Л. О. Гулевич ; МОН України, ДДПУ ім. І. Франка. — Дрогобич : [ВВ ДДПУ ім. І. Франка], 2014. — 150 с.
24. Гуменний, М. Ремарк і Гончар : типологія антивоєнного роману / М.Гуменний, О.Гусева // Українська мова і література в школі. — 2000. — № 5. — С. 46-49

25. Данильченко, І. Організація діалогічної взаємодії на уроках української літератури в старших класах (на прикладі роману В. Шевчука "Дім на горі" / І. Данильченко // Волинь - Житомирщина . – 2010. – № 20. – С. 347-352. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vg_2010_20_41.pdf
26. Демчук, О.В. Життєпис письменника: Конспекти нестандартних уроків. – К.: Педагогічна преса, 2002. – 192 с.
27. Дем'янова, С.О. Інноваційні технології та сучасний урок літератури / С.О. Дем'янова. – К.: Шкільна освіта, 2006. – 128 с.
28. Державна нац. програма "Освіта (Україна ХХІ століття)". – К.: Райдуга, 1994. – 67с.
29. Жулинский, М. Г. Українська література: творці і твори [Текст] : учням, абітурієнтам, обучаючимся, учителям / М. Г. Жулинский ; голов. ред. А. Мнишенко ; ред. О. Вербило. – К. : Либідь, 2011. – 1152 с.
30. Журавський, В. С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. - 416с.
31. Загарук, О. Про конфлікт між людськими ідеалами в романах "Собор" та "Диво" : Як провести урок-семінар в 11-му класі / Олександра Загарук // Українська мова та література. – 2005. – № 11 (березень). – С. 15-17.
32. Занюк, С. Психологія мотивації [Текст]: навч. посібник / С. Загарук. – Київ: Либідь, 2002. – 304 с.
33. Захарова, В. А. Аналіз поетичного твору в школі [Текст]: навч. посіб. для студ. філол. ф-ту, вчителів шк. / В. А. Захарова ; Сумський держ. педагогічний ун-т ім. А.С.Макаренка. – Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 132 с.
34. І вічна таїна слова [Текст]: Аналіз великого епічного твору / В.Марко, Г.Клочек та ін. – К., 1990.
35. Ильин, Е. Путь к ученику [Текст]: Раздумья учит.-словесника/Е. Ильин. – М., 1988.
36. Комінярська, І. М. Типологія уроків літератури в школі як методична проблема та шляхи її розв'язання / І. М. Комінярська, О. В. Пасічник // Науковий вісник Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка. Сер. : Педагогіка . – 2013. – Вип. 1. – С. 91-94. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvkogpht_2013_1_19.pdf
37. Котляренко, С. Специфіка вивчення учнями старших класів літературних творів. // Українська мова і література в школі. – 2010. - № 4. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/UMLSH/2010_4/Kotlyarenko.pdf
38. Кудряшов, Н.И. Взаимосвязь методов обучения на уроках литературы / Н. И. Кудряшов. – М.: Просвещение, 1981. – 190 с.
39. Кузьминець, Л., Українська людина на зламі століть і епох. За романом Уласа Самчука "Марія" : Інтегрований урок з історії України і української літератури / Л.Кузьминець // Історія в школі. - 2002. - № 1. - С. 30-34
40. Лісовський, А. Художня цілісність твору та його аналіз / А. Лісовий // УМЛШ – 2003. – №7.
41. Методика викладання української літератури: метод. рек. / Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича ; [уклад. Л. В. Бережан-Маркуляк]. – Чернівці : Рута, 2010. – 48 с.
42. Мірошник, С.І. Розвиток творчої діяльності старшокласників у процесі вивчення української літератури: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / С.І. Мірошник ; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. — К., 2004. — 22 с. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2004/04msivul.zip&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1
43. Мірошник, С.І. Розвиток творчої діяльності старшокласників у процесі вивчення укр літ [Текст]: методичний посібник / С. І. Мірошник. – Біла Церква, 2004. – 139 с.
44. Ми є. Були. І будем Ми! Виховання національної самосвідомості учнів засобами художньої літератури [Текст] : навч.-метод. посібник для вчителів і обучаючийсяів філологів / Ін-т педагогіки АПН України. – К. : Ленвіт, 2003. – 215 с.

45. Наукові основи методики літератури [Текст] : посіб. для студ. вищ. закл. освіти / Н. Й. Волошина, О. М. Бандура, О. А. Гальонка [та ін.] ; ред. Н. Й. Волошина. – К. : Ленвіт, 2002. – 344 с.
46. Неділько, В. Я. Методика викладання української літератури в середній школі [Текст] : підруч. / В. Я. Неділько. – К. : Вища школа, 1978. – 248 с.
47. Нові технології навчання [Текст] : наук.-метод. зб. Вип. 30 / Міністерство освіти і науки України, Науково-методичний центр вищої освіти. – К. : Науково-методичний центр вищої освіти М-во освіти і науки України, 2001. – 254 с
48. Освітні технології: Посібник / За ред. О.М.Пехоти.—К.: А.С.К., 2001.- 256с.
49. Островерхова, Н.М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології / Н. М. Островерхова. – К.:Фірма "ІНКОС", 2003. – 352 с.
50. Панченков, А., Пометун, О., Ремех, Т. Навчання в дії. Як організувати підготовку вчителів до застосування інтеракт. технол навчання/ А. Панченков та ін. – К., 2003.
51. Пахаренко, В. І. Українська література [Текст] : підруч. для 9-го кл. загальноосвітніх навч. закл. / В. І. Пахаренко. – К. : Генеза, 2004. – 392 с.
52. Педагогічна майстерність [Текст]: підручник / за ред. І.А. Зязюна.– К., 1997 – 271 с.
53. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті / За ред. С.О.Сисоевої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502с.
54. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій [Текст] : навч.посіб / О.М.Пехота, В.Д.Будак, А.М.Старева, К.Ф.Нор, В.І.Шуляр, І.М.Михайлицька, І.В.Манькусь, Т.В.Тихонова, О.Є.Олексюк, О.І.Балицький; За ред. І.А.Зязюна, О.М.Пехоти. – К.:Вид-во А.С.К., 2003. – 240с.
55. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій [Текст] : навч.посіб / О.М.Пехота, В.Д.Будак та ін.; За ред.І.А.Зязюна, О.М.Пехоти.- К.: Вид-во А.С.К., 2003.-240с.
56. Пометун, О., Пироженко, Л. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання / О. Пометун, Л. Пироженко. – К., 2003.
57. Пультер, С. О. Методика викладання української літератури в середній школі [Текст] : курс лекцій для студ.-філологів / С. О. Пультер, А. М. Лісовський. – 2. вид., випр. і доп. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. – 144 с.
58. Пультер, С.Щ., Лісовський, А.М. Методика викладання укр. літератури в середній школі / С. Щ. Пультер, А. М. Лісовський. – Житомир: Полісся, 2000. – 163 с.
59. Рейтингова система оцінки успішності навчання обучающихся [Текст] : збірник наукових праць. – К. : НМК ВО, 1992. - 204с.
60. Свердан, М. Три варіанти одного уроку : до вивчення біографії Івана Франка / М. Свердан // УМЛШ. – 1986. – № 5. – С. 65–71.
61. Семенов, О. Організація науково-дослідної роботи обучающихся філологічних факультетів педагогічних університетів [Текст] : навчально-методичний посібник. / О. Семенов. – К.-Глухів : РВВ ГДПУ, 2002. - 96с.
62. Ситченко, А. До проблеми шкільного аналізу ліричного твору / А. Ситченко // Дивослово. – 2004. – № 6. – С. 15-20.
63. Ситченко, А. Пізнавально-виховні завдання для формування вмінь аналізу образ-персонаж / А. Ситченко.– К., 1988.
64. Слоневська, І. Б. Парадигма "українська - зарубіжна література" крізь призму діалогу культур [Електронний ресурс] / І. Б. Слоневська // Культура народів Причорномор'я. — 2004. — N54. — С. 197-200 — Режим доступа : http://www.nbuv.gov.ua/Articles/Kultnar/knp54/knp54_197-200.pdf
65. Слоньовська, О.В. Конспекти уроків з української літератури: нове прочитання творів. 9 клас / О. В. Слоньовська. – К. : Рідна мова, 2001. – 592 с.
66. Софій, Н., Кузьменко, В. Про сто і один метод активного навчання / Н. Софій, В. Кузьменко. – К., 2004.
67. Степанишин, Б. Г. Викладання української літератури в школі / Б. Г. Степанишин. – К. : РВЦ "Проза", 1995. – 256 с.

68. Степанишин, Б. Г. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів: Роздуми старого методиста-словесника, або Від "альфи" до "омеги" у викладанні рідного письменства в школі / Б. Г. Степанишин. – К. : Веселка, Тернопіль: Навчальна книга. Богдан 2003. – 191 с.
69. Степанишин, Б. Давня українська література в школі [Текст] : навчальний посібник / Б. Степанишин. – К. : Либідь, 2000. – 504 с.
70. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання [Текст] : наук. метод. посібн. / Пометун О.І., Пироженко Л.В. – К. : А.С.К., 2004. – 192 с.
71. Сухомлинський, В. Серце віддаю дітям / Василь Сухомлинський. – К.: Рад. школа, 1982. – 296 с.
72. Таровита, І. Український модернізм. Оглядовий урок у 10 класі [Текст] : методика навчання укр. літератури / І. Таровита. // Дивослово. – 2014. – № 1. – С. 10-12.
73. Токмань, Г. Цілісність сприйняття ліричного твору. Текстуальний аналіз. Методика вивчення віршування / Ганна Токмань // Дивослово. – 2003. – № 1. – С.46 - 50.
74. Толстенкова, М. Вивчення біографічних та автобіографічних творів на уроках української літератури: [Про античні витоки біографічного літературного жанру та особливості вивчення автобіографічних творів у школі] / М. Толстенкова // Укр. літ-ра в загальноосвітній школі. – 2008. – № 5. – С.36-38.
75. Фенцик, О. М. Методичні концепти вивчення змісту і форми епічного твору в старших класах загальноосвітньої школи : Автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.02 / Ін-т педагогіки АПН України. — К., 2007. — 21 с.
76. Філіпова, Н. Варіанти уроку вивчення біографії письменника / Н. Філіпова // Дивослово. – 1999. – № 5. – С. 32–34.
77. Фурсова, Л. Проблемні ситуації у компаративному аналізі літературних творів. На прикладі прози О.Гончара і В.Бикова / Л. Фурсова // Зарубіжна література в школах України. – 2007. – № 7. – С. 18-24.
78. Черниш, Н. Вивчення екзистенційних мотивів української лірики в основній школі // Теоретична і дидактична філологія : зб. наук. пр. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2011. – Вип. 9.
79. Штейнбук, Ф. М. Вивчення зарубіжної літератури [Текст] : календарні плани; розробки уроків; методичні поради; дидактичні матеріали: 11 кл. / Ф. М. Штейнбук. – Х.: Ранок – Веста, 2003. – 256 с.
80. Штейнбук, Ф. Долаючи стереотипи сприйняття. До проблеми новітніх інтерпретацій укр.літ [Текст] : аналіз художнього твору; тілесно-міметичний метод / Ф. Штейнбук // Укр мова і літ в школах України. – 2010. – № 11/12. – С. 99-103.

